SVOBODA СВОБОДА
UKRAINIAN DAILY — УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

VOL. JERSEY CITY and NEW YORK. THURSDAY, NOVEMBER 16, 1989 CENTS 25 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЧЕТВЕР, 16-го ЛИСТОПАДА 1989 Ч. 217. РІК XCVI

Пам'ятайте про Україну!

У ЛЬВОВІ ВШАНУВАЛИ ПАМ'ЯТЬ А. ШЕПТИЦЬКОГО І А. МЕЛЬНИКА

Львів (І. Гель). — У середу, 1-го листопада в районі вулиці Підвальної поблизу Порохової Вежі о 10-ій годині за київським часом, відбулася урочиста греко-католицька Панахида, присвячена річниці смерти Митрополита УКЦ Андрея Шептицького, а також пам'яті січових стрільців. В подіях брало участь понад 50 тисяч осіб.

Після проповіді, яку виголосив священик УКЦ о. Мирон Биндик, частина людей рушила в напрямку Янівського кладовища, де відбулася Панахида в пам'ять полковника Андрія Мельника і жертв львівської тюрми Лонцького.

Решта людей попрямували до Личаківського цвинтаря з метою вшанувати пам'ть жертв терору НКВД

Акція відбувалася під українською національною символікою.

Українці Великобританії цікавляться працею СКВУ

Лондон. Головна Управа був. Вояків Українців у Великобританії запросила на свій 35-ий З'їзд, як почесного гостя, генерального секретаря СКВУ Василя Веригу. На многолюдному вояцькому з'їзді в місті Олдгам генеральний секретар виголосив привіт від Президії Секретаріяту СКВУ і там же був відзначений Хрестом заслуги ОБВУ за свою діяльність у ветеранському русі.

Вслід за тим мгр. В. Верига відвідав шість місцевостей Великобританії з більшими українськими скупченнями, де виголосив доповіді про Раду Українських Комбатантських Організацій (РУКО), структуру СКВУ і роботу Президії Секретаріяту СКВУ за час від V Світового Конґресу Вільних Українців, тобто за десять місяців, а також завдання СКВУ відносно подій в сучасній Україні.

Такі зустрічі із громадянством відбулися в Единбурзі (8-го жовтня), Бредфорді (10-го жовтня), Манчестері (11-го жовтня), Ноттінґгамі (12-го жовтня), Лестері (13-го жовтня) і Лондоні (15-го жовтня). На закінчення зустрічі в Лондоні сотник М. Д. Гайва зробив заклик до присутніх про матеріяльну підтримку для СКВУ наслідком чого зложено на потреби СКВУ 150 англійських фунтів. Всі зустрічі з громадянством були багатолюдні й виявили велике зацікавлення працею СКВУ, а зокрема хотіли довідатися, як ставиться Президія Секретаріяту СКВУ до подій У Східній Европі, а зокрема в Україні й Польщі. В. Верига заявляв, що Президія дуже дбайливо слідкує за розвитком подій й інформує про них західню пресу, радіо й телевізію й намагається іти на зустріч потребам українського народу. З нагоди установчих зборів Народного Руху України за Перебудову Президія Секретаріяту СКВУ вислала від себе привіт із побажанням якнайкращих успіхів в переведенні демократизації України та осягнення суверенности української республіки.

Нав'язуючи до труднощів наладнання українського церковного життя-леґалізації Української Католицької та Української Автокефальної Православної Церков та взагалі свободи релігії, ширше засідання Президії Секретаріяту СКВУ, що відбулося 22-23-го вересня, вислало звернення до проводів Українських Церков з проханням створити Українську Екуменічну Раду, щоб спільно вимагати від совєтського уряду свободи для всіх віровизнань в Україні.

Інформації генерального секретаря були прийняті із признанням Президії Секретаріяту СКВУ за дотеперішню працю та з конкретними вимогами, щоб СКВУ розвинув якнайширшу діяльність у допомозі визвольно-демократичним силам в Україні.

В кожній місцевості генеральний секретар стрічався з представниками організованого суспільства, а в Лондоні відвідав новопоставленого Єпископа УКЦ Михайла Кучмяка. Привітавши його, як екзарха Великої Британії, генеральний секретар висловив надію, що Владиці Кучмякові вдасться довести до замирення внутрі УКЦ на терені Великобританії.

В суботу, 14-го жовтня ц. р., генеральний секретар був учасником поминального Богослуження у 30-ту річницю смерти бл.пам. Степана Бандери в катедральному храмі в Лондоні, яке відправив о. Степан Орач при численній співучасті українського громадянства Лондону.

І. ДРАЧ ВИСТУПАВ В ОТТАВІ

Оттава (С. Яворський). — Один з найвизначніших сьогоднішніх поетів на Україні, письменник, кіносценарист, перекладач і літературний критик, а останніми часами громадський діяч, Іван Драч, був недавно обраний головою Народного Руху України за Перебудову. Будучи секретарем Спілки Письменників України (яка нараховує понад 550 членів), І.Драч, з групою своїх товаришів, започаткував акцію створення НРУП На установчому з'їзді НРУП, який відбувся в Києві в днях 8-го до 10-го вересня ц.р., прийнято програму і статут цього руху, а також обрано правління, на чолі якого став І. Драч.

Користаючи з нагоди, що міжнародна асоціяція авторів ПЕН Клюб запросила поета з дружиною на Міжнародний фестиваль авторів в Торонто (на якому поет читав свої твори), українські громади Торонто, Монтреалю, Вінніпеґу та Оттави мали нагоду зустрітись з подружжям Драчів і почути з першого джерела про те, як творився НРУП і про теперішню ситуацію на рідних землях.

Подружжя Драчів прибуло до Оттави в понеділок, 30-го жовтня ц.р., і того ж вечора І. Драч виступив перед численною публікою в одній з кращих заль федерального парляменту Канади. Цей виступ був влаштований місцевим Відділом Конґресу Українців Канади.

В своїй доповіді гість розказав про сучасну ситуацію в Україні та про те, як тяжко було поборювати опозицію „апарату", тобто партійних і урядових чинників, які були абсолютно вороже наставлені до НРУП і при кожній нагоді „обкидували його брудом і сміттям".

Вже на самому початку формування НРУП, осінню минулого року, державні засоби масової інформації, згідно з інструкціями від „апарату", розгорнули кампанію проти руху і його ініціяторів. Лише завдяки тому, що в той час відбувалася передвиборча кампанія і на мітинґах кандидатів до Верховної Ради депутатів кожна згадка про рух викликала ентузіястичну реакцію публіки, противники руху не мали успіху. Той факт, що подібні народні рухи і фронти вже були установлені в балтицьких республіках, в Білорусі і в Грузії, також сприяв створенню НРУП.

Народний Рух України за Перебудову охоплює людей різних поглядів і переконань, починаючи від членів Комуністичної партії України, яких на з'їзді було понад 200, і кінчаючи членами Української Гельсінкської Спілки, багато з яких були недавно ув'язнені і репресовані. Знаменним було те, сказав доповідач, що місцева влада в Києві змобілізувала коло 15,000 міліціонерів і вояків КҐБ, які мали слідкувати за приблизно 3,000 учасниками і гостями з'їзду.

Доповідач звернув увагу на трагічне становище української мови в Україні. За останнім переписом населення з 1979 року 5 мільйонів українців подали російську мову як свою рідну, а від того часу мабуть це число ще побільшилося. Українські школи в Україні також знаходяться в жалюгідному положенні.

Не поминув доповідач і екологічної загрози для України. З усіх республік Україна є найбільш забруднена і має найменше води на душу населення. Екологічна ситуація, однак, об'єднує всіх

(Закінчення на ст. 8-ій)

Українські депутати часто зустрічаються

Київ (УПА). — У Києві в суботу, 14-го жовтня ц.р., відбулося засідання українського депутатського клюбу. Обговорювалися питання пов'язані з альтернативним проєктом закону про вибори.

Виступали депутати Грищук, Рябченко, Мартиросян, Конєв, Куценко та інші. Депутат Леонтій Сандуляк (Чернівці) розповів про заборону місцевої влади на проведення передвиборчого мітинґу 15-го жовтня, мотивовану виїздом населення на роботу в село. Говорив також про переслідування, що чинять проти нього на роботі.

Депутати висловили протест проти незаконних дій влади при розгоні мирних зібрань у Львові та Києві, підтримали справу леґалізації української символіки.

У Донецькому 15-го жовтня були затримані кияни Євген Чернишов з УНДЛ та Ігор Шумов, член НРУП До Донецька вони приїхали, щоб взяти участь у мітинґу. Підставою для затримання була спроба влаштувати бійку, що її спровокувала група молодиків у цивільному. Про це було повідомлено на мітинґу, після чого учасники вирішили прямувати до райвідділу міліції з вимогою звільнення затриманих.

Чернишова і Шумова негайно звільнили та привезли на мітинґ, де Є. Шернишов виступив.

ЮВІЛЕЙНА НАУКОВА КОНФЕРЕНЦІЯ

Ню Йорк. — Українська Вільна Академія Наук в ЗСА, Наукове Товариство ім. Шевченка, Українське Історичне Товариство та Наукова Рада при СКВУ влаштовують ювілейну наукову конференцію присвячену 90-річчю видатного сучасного українського історика проф. д-ра Олександра Оглоблина, яка відбудеться в суботу, 18-го листопада ц.р., о 2-ій год. по полудні в будинку УВАН, 206, 100-та вул. захід. Конференцію відкриє проф. Ярослав Білінський, доповіді виголосять: проф. Василь Омельченко — „Життя і діяльність" проф. О. Оглоблина" проф. Любомир Винар — „Наукова творчість проф. О. Оглоблина", проф. Олександер Домбровський — „Професор Оглоблин — дослідник Мазепинської доби". Проф. Ярослав Падох матиме заключне слово.

В УКРАЇНІ ЗНАЙДЕНО НОВІ МОГИЛИ РОЗСТРІЛЯНИХ

Київ. — Газета „Сільські Вісті" ч. 170 за 1989 рік опублікувала свідчення очевидців про злочини совєтських органів у роки 1938-1941. А недавно виявлено могилу з останками 500 людей в Івано-Франківській області. Минулої суботи про це писала газета „Ню Йорк Сити Трібюн", кореспондентові якої розповів професор манітобського університету в Канаді О. Гавалешка. В жовтні цього року проф. Гавалешка побував на місці поховання розстріляних громадян за 130 кілометрів від Львова. Підійшовши, він побачив купу черепів і кістяків, залишки одягу і взуття, що виглядали з землі.

Досі представники влади твердили, що там поховано українських громадян, розстріляних німцями. Однак археологи, які виявили і розкопали цю могилу, встановили, що розстріли доконали совєти ще до приходу німців. Серед місцевих жителів знайшлося чимало свідків, котрі розповіли, що там поховано членів їхніх родин та інших знайомих їм громадян, страчених комуністами. Коли територію контролювали совєтські війська, тисячі українців були заарештовані й кинуті до тюрем. Багато з них було засуджено, інші ще чекали на вирок. Але перед приходом німців усіх арештованих розстріляли. Про це свідчать також і отвори від куль у черепах.

Те саме сталося і в Умані, де німці, позбивавши тюремні замки, знайшли у камерах безліч недавно страчених людей. Тоді, тобто наприкінці літа 1941 року, з усіх околиць люди йшли до Умані, щоб розпізнати серед мертвих своїх родичів, знайомих або сусідів.

Кореспонденти газет „Сільські Вісті" та „Уманська Зоря", розпитуючи живих свідків, довідалися чимало жахливих подробиць. Наприклад, 87-річний Т. Чепкий з села Кочержинці, розповів, що працював тоді тюремним кухарем. Їжу готували щодня на дві-три, а часом і на чотири тисячі людей. Їх привозили патріями і поміщували у великі камери, розраховані на 40 людей. Однак напихали туди вдвічі більше. Проте довго вони там не затримувались. Через день-два їх вивозили, а натомість привозили все нових і нових.

89-річна Фотина Лисак розповідає про Фанасію Осипенко, яка посварилася з сусідкою, а та заявила в сільраду ніби Осипенко погрожувала їй німцями.

„Добра була жінка, — каже Ф. Лисак. — Та мала нещастя бути сусідкою Явдосі Тихонюк, від якої багатьом не було спасу... Я сама бачила, як Фанасія ставала в сільраді перед Явдохою на коліна: 'Я ж так не казала'. А Явдоха: 'Казала, казала'. Ми, сусіди, гуртом ходили в Умань, просили за Фанасію: у неї ж тоді було двоє малих дітей. І досі перед очима: сидять на призьбі, плачуть за мамою. Ніхто нас не послухав. Пропала Фанасія. Як прийшли німці, витягли її з того страшного підвалу, обсипану вапном і сіллю. Чоловік упізнав її по фуфайці та по черевиках..."

Соломія Ткач розповіла про долю свого чоловіка Пазла Коробаня. Почувши гуркіт, він сказав комусь, що німці вже у Христинівці. За це його заарештували, відвезли до Умані й катували доти, доки він не підписав якийсь папір, на підставі якого засудили на 25 років. Проте він не прожив і 25 днів. Знайшли його серед трупів з відірваною рукою.

М. Лучко розповів про арешт учителя Григорія Степановича Зайця, що був заарештований, а потім знайдений мертвим у підвалах уманської тюрми.

Люди показали кореспондентам і місце, де за їх свідченнями поховано 863 особи, серед них і жінок.

У ЧЕХО-СЛОВАЧЧИНІ ПРОДОВЖУЄТЬСЯ ЗАСТІЙ

Прага, Чехо-Словаччина. — У щоденнику „Ню Йорк Таймс" з вівтірка, 14-го листопада ц.р., появилася цікава стаття власного кореспондента Р. Аппл про теперішні події в Чехо-Словаччині.

Кореспондент починає свою статтю порівнянням двох міст, Ляпціґу та Праги, кажучи, що коли минулого місяця 300,000 демонструвало на вулицях Ляйпціґу, то п'ять днів пізніше у Празі на Вацлавській площі зібралося 10,000 громадян, закликаючи уряд до змін. Два міста на віддалі 160 кілометрів, обидва під комуністичною владою впродовж останніх 40 років, але яка інакша реакція на вимоги своїх громадян.

Тоді, коли демонстрації в Ляйпціґу та інших містах Східньої Німеччини довели до вибору нового уряду, відкриття берлінського муру та обіцянок про значні політичні зміни, то в Празі та інших місцевостях Чехо-Словаччини уряд поновно показав свою брутальність та цілковиту байдужість до вимог своїх громадян щодо політичних змін. Продовжуючи розповідь про свої спостереження, кореспондент „Ню Йорк Таймсу" пише, що Мільош Якеш, голова Комуністичної партії Чехо-Словаччини, особисто дав наказ та дозвіл сильно озброєним відділам поліції на погром демонстрантів 28-го жовтня ц.р.

Цей самий М. Якеш тримає сильно владу в своїх руках у той час, коли його побратим „твердої лінії" Еріх Гонекер у Східній Німеччині та Тодор Жівков у Болгарії добровільно уступили або були до цього приневолені вимогами громадян. Тут кореспондент подає думки деяких европейських дипломатів, які твердять, що „М. Якеш не проіснує довше, як один рік, бо сумніваються чи він зможе перебути партійний з'їзд заплянований на наступний рік, а впевнені є в тому, що він не повинен плянувати свого володіння на наступних п'ять чи 10 років'. В загальному М.Якеш та всі його прибічники з Політбюра не втішаються доброю опінією, їх уважають малоінтеліґентними та зовсім не спроможними на будь-яку податливість. У Чехо-Словаччині під сучасну пору судять десидентів за те, що хотіли покласти квіти в пам'ять тих, що загинули в 1968 році, коли Совєтський Союз насильно здусив прояви демократизації у Празі, що дістали історичну назву „Празької весни". 22-літнього Їжі Їлінека засуджено на рік тюремного ув'язнення тільки за те, що розповсюджував летючки, в яких заохочувалося до продемократичних протестів.

Р. Аппл підкреслює, що М. Якеш у своїй промові в неділю, 12-го листопада ц.р., у Празі до 900 делегатів Соціялістичної молодечої організації заявив категорично, що не буде толерувати жодних вуличних демонстрацій, як і не буде говорити з групами, які пропаґують закинення чехо-словацької форми комунізму, і це після того, коли інші промовці висловлювали дещо критичні зауваження на адресу режиму. Автор статті наводить твердження з офіційної преси, в якій говориться про те, що М. Якеш там же обіцяв продовжувати дотеперішню форму перебудови комуністичної апаратури та економічної системи. Одначе на всі ці його обіцянки у досі найбільш відважній формі зареаґував провідник саме цієї ж молоді Васіль Моґоріта, заявляючи, що пляни уряду щодо економічних змін, але не політичних „не задовільняють сподівань молоді".

Може тому у вівторок, 14-го листопада, прем'єр-міністер Лядісляв Адамец повідомив, що від 1-го січня 1990 року громадяни Чехо-Словаччини матимуть право вільно подорожувти до інших країн.

У СВІТІ

ПРОДОВЖУЮЧИ СВОЮ ПОЇЗДКУ в Польщі, німецький канцлер Гельмут Коль заявив, що самі німці не можуть рішати питання об'єднання Східньої та Західньої Німеччин. Запевнення Г. Коля в його промові до студентів Католицького університету в Люблині є тільки одним із черги запевнень західньонімецьких провідників на заспокоєння країн Східньої Европи. Дорадники канцлера Г. Коля твердять, що його запевнення були важливим політичним потягненням, беручи під увагу час і місце їх виголошення, але вони в ніякому разі не є відхиленням від первісної політики в цій справі уряду Західньої Німеччини.

СХІДНЬОНІМЕЦЬКИЙ ПАРЛЯМЕНТ, бездіяльно-слухняний впродовж останніх 40 років, тобто від постання Німецької Демократичної Республіки, у понеділок, 13-го листопада, виявив небуденну активність коли один за одним депутати вставали та заявляли, що Комуністична партія має за собою такі великі недотягнення, що не заслуговує на те, щоби мати провідну ролю у керуванні країною, запевненою їй конституцією країни. Це був день покаяння, коли кожний із 478 законодавців, яких обрано старим способом тому три роки без жодної опозиції, стверджували що ніхто тільки вони самі є винними, що допустили до упадку економіки країни та створили ситуацію з якої 200,000 громадян хотіли визволитися та різними способами продісталися на Захід впродовж останніх двох місяців. Все ж таки депутати після кількагодинних сумних стверджень зробили те, за чим до них звернувся новообраний провідник Комуністичної партії Еґон Кренц: вони обрали 61-літнього Ганса Модрова, партійного шефа Дрездену на нового прем'єр-міністра. Тільки один депутат голосував проти цього вибору.

НОВООБРАНИЙ ПРЕЗИДЕНТ ЛИВАНУ Рене Моавад призначив мусулманина з великим політичним стажем на прем'єр-міністра та попросив його зформувати державний кабінет. Новим прем'єр-міністром став Селім аль Госс, економіст і випускник американських шкіл та стійкий оборонець християнсько-мусулманського співіснування, який в 1987 році очолив уряд Ливану та виконував функцію прем'єр-міністра мусулманського уряду, котрий існував у протилежності до християнського уряду під проводом генерала Майкела Ауна. Проти призначення С. Госса відразу виступив ген. М. Аун, який не признає також й нового президента Р. Моавада за те, що він визнав ролю Сирії та її війська як допоміжну у закінченні 14-літньої громадянської війни у Ливані.

ЗАЯВЛЯЮЧИ, ЩО ВІН є готовий протиставитися „тисячі страйків", щоби тільки відбудувати економіку Арґентини, новий президент Карльос Менем попав у конфлікт з організованим робітництвом країни, традиційною підпорою його партії пероністів. Цей конфлікт є результатом його обіцянки перебудувати або продати непродуктивні та дефіцитні державні фірми, посилити експорт і знизити інфляцію. Щоби це доконати потрібно деяких скорочень та змін, а на них не всі профспілки є згідні. Деякі з них за намовою приватних підприємців, нехочуть в нічому поступитися, бо ці останні не хочуть тратити свого високого зиску.

В АМЕРИЦІ

СЬОГОДНІ, 16-ГО ЛИСТОПАДА, Палата Репрезентантів голосує за збільшення платні конгресменам на 33 відсотки. Плян підвищення платні законодавцям, який викликав обурення громадськості на початку цього року, підтримують представники обох партій, які працювали над ним впродовж кількох місяців. Цей плян передбачає зростання видатків законодавців на 7.7 відсотка. Ще цього року і в наступному плянується підвишка платні усім державним працівникам, а федеральним суддям та членам екзекутиви додатково ще на 25 відсотків у 1991 році. Платня конґресменів, яка на сьогоднішній день досягає 96,000 дол., збільшиться до 120,000 дол. у 1991 році.

ООН ТА МІЖНАРОДНА КОНФЕРЕНЦІЯ рибальства, яка відбулася минулого тижня в Сієтлі, прийняла резолюцію, що забороняє рибальство наплавними сітями у водах Тихого океану. Резолюція була підтримана Австралією, Канадою, Новою Зеландією та кількома меншими країнами в басейні Тихого океану. Конференція представила вагомі докази того, що рибальство величезними наплавними сітями серйозно загрожує екологічним спустошенням у водах з найбагатшою фавною в світі. Нові докази, які звинувачують цей спосіб рибальства під час сезону на тунця, наприклад, у жорстокому винищенні лосося та щорічному вбивстві понад 80,000 ссавців та мільйона морських птахів, подали губернатори шести західніх стейтів Америки та прем'єр Британської Колюмбії. Японія, яка відкинула цю резолюцію за недостатніми доказами, має 700 рибальських кораблів, кожний з них тягне сіті 30 миль завдовжки. Як японська влада, так і влада Тайвану і Південної Кореї дозволили американським вченим вести дослідження в їх територіяльних водах у цьому році.

В ПОНЕДІЛОК, 13-ГО ЛИСТОПАДА ц.р., з великими почестями відбулося відкриття Дому опіки для дітей працівників Сі-Ай-Ей, на якому була присутня Барбара Буш, дружина Президента. Побудовою цієї установи, що коштувала 1.2 міл. дол., Сі-Ай-Ей вирішила довголітню проблему втримання своїх працівників, вищкіл яких коштує набагато більше. Персонал Дому опіки нараховує 28 осіб, які повинні були проходити психологічні та поліграфічні тести, та, звичайно, були дуже добре провірені. Працівники Сі-Ай-Ей в середньому платять від 95 дол. до 130 дол. на тиждень за опіку над дітьми. Дім опіки для дітей, будова якого тривала п'ять років, був закінчений вже у вересні, але для офіційного відкриття чекали на приїзд Першої Лейді, яка перерізала стрічку.

ДВА НЮЙОРКСЬКІ ОФІЦЕРИ поліції були вбиті вистрілами з пістолету в понеділок, 13-го листопада в автомобілі, в якому вони перевозили 25-літнього злочинця Джей Гаррісона із суду до в'язниці. Злочинець був затриманий опівночі, не проявляючи опору в помешканні своєї подруги в Брукліні. Перед слідчими стоять дуже важкі питання: чому вбивця мав при собі зброю, чому він сидів на задньому сидженні авта сам та чи мав добре зв'язані руки?

Відбулася конференція про зміни в Україні

Доповідає д-р М. Цегельська. Учасники панелю (зліва): М. Перейма, А. Біґун і В. Балей.

(фото: ред. Рома Гадзевич і ред. Марта Коломиєць)

Вашінґтон (Р.Л. Хомяк). — Державний Секретар ЗСА Джеймс Бейкер привітав 3-тю конференцію Вашінґтонської Групи у справах керівництва, пишучи: „З приводу вашого зібрання для оцінки поточних подій в Україні, хочу запевнити вас у зобов'язанні уряду президента Буша сприяти демократичним реформам там".

Наче у відповідь йому, Володимир Яворівський, народний депутат СССР і один з основоположників Народного Руху України за Перебудову, який прибув з Києва до Вашінґтону як гість сенатора Билла Бредлі і конгресмена Джеймса Флоріо, заявив на тій конференції: „То нам закривали рота, то іноді ми самі вважали за потрібне краще промовчати. Тепер Україна стала говорити... Народ (який) не виробив культури самостійного політичного життя... блискавично швидко вчиться цього; буквально на очах ця культура виявляється, ніби ми були готові до неї всю нашу історію. От насту

(Закінчення на ст. 8-ій)

СВОБОДА SVOBODA
український щоденник UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

Svoboda (201) 434-0237 UNA (201) 451-2200
Бюро УНС у Вашінгтоні (202) 347-UNAW, (202) 347-8631 (факс)

Subscription 1 year — $40.00 6 months — $22.00, 3 months — $12.00
UNA members 1 year — $15.00 Change of address — $1.00 Make check or money-order payable to: Svoboda

Postmaster: Send address changes to:
Svoboda, 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Tel.: (201) 434-0237, (201) 434-0807, (201) 434-3036

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

За громадський комітет допомоги Україні

Могутня маніфестація у Києві, якою став Конґрес Народного Руху України за Перебудову у днях 8-го-10-го вересня ц.р., знайшов ентузіястичний відгук у українській діяспорі. Ми всі дуже журилися і були пригнічені фактом, що всі неросійські народи в СССР проявляли гін до свободи і тільки єдині українці мовчали. Розумово можна було виправдувати це історичним фактом, що ні один тамошній народ не зазнав такої довгої, безжалісної і жорстокої русифікації, як український. Адже цей русифікаторський курс розпочався від половини XVII сторіччя, від Петра Першого і Катерини Другої, — аж після смерти Шевченка скасовано в Росії кріпацтво, перед Першою світовою війною не було в Україні ні однієї Читальні „Просвіти", ні однієї української газети, ні однієї народної школи. Трирічний визвольницький зрив 1917-20 був на цьому тлі епізодом, бо після збройної перемоги займанця відновилася русифікація у ще жахливішій формі. У процесі Спілки Визволення України винищено квіт української інтеліґенції, в голодовій облозі винищено цілу нашу хліборобську верству. Так, але ми журилися, чи цей, сторіччями ведений русифікаторський курс не зайшов у так глибоко в народну гущу, що вона забула безслідно „хто ми і чиї ми діти"? Тому зрозуміло, що ця маніфестація у Києві надхнула нас новою надією.

Поважні діячі Української Гельсінкської Спілки й названого вгорі УН Руху за Перебудову, найавторитетніші знавці відносин в Україні, виступили з інформаційними доповідями перед масовими українськими авдиторіями в Америці і мудро радили: замість нетерпеливо підштовхувати земляків в Україні до акцій, які можуть послужити ворожому нам режимові до масових репресій і зупинення тамошнього свободолюбного руху, треба допомогти йому закріпитися пізнанням української Правди, якої українські маси не знають. Цілі покоління виросли із сполосканими мозками. Знають тільки те, що їм сказано в російських школах, у русифікаторських підручниках, у забріханій Українській Радянській Енциклопедії. Щойно тепер українці в масі довідуються про існування корифеїв української культури, їхні бо імена були викляті. Українська мова на рідній землі опоганена русицизмами, поруч із матеріяльною павперизацією понад 70 років переконувано дітей і молодь, що Бог — це видумка ворогів народу. Треба пляново, вперто і послідовно скидати з українських очей цю нездорову полуду. Треба шкільних підручників, треба видавати клясиків української літератури, треба створити цілий апарат, який протидіяв би дальшій дезінформації, що її ширить контрольована Компартією преса. На все це потрібні гроші. Найкраща ідеологія не заступить цієї буденщини, над якою панує економіка — в Україні так само, як у всьому світі. І мусимо признати правду діячам УГСпілки й УНРуху за Перебудову, коли вони перестерігають, щоб не повторилася трагедія прогри наших Визвольних Змагань у 1917-20 роках.

І наші люди розпочали збіркову акцію. Але почали її організувати окремі одиниці, чоловіки і жінки. Всі вони діють з доброю волею, кожний і кожна — чесні, активні громадяни. Але 1) ніхто з них не має авторитету в усій нашій громаді від Атлантику по Тихий океан, відомі бо тільки меншому чи більшому гуртові близьких їм осіб; 2) кожний з нас не знає, що його жде за день, за годину, всі ми смертні, а допомогова акція мусить діяти безупину; 3) не піддаючи під найменший сумнів чесности всіх отих ініціяторів збірок — збіркова акція мусить складати докладний прилюдний звіт. Українська громада у вільному світі жертвенна, дармащо навантажена масою збірок. НТШ і УВАН, ЗУАДК, Патріярший Фонд, Гарвардський Проєкт — і десятки інших благородних цілей. Тепер на часі найбільш потребуючий український свободолюбний рух на рідних землях. Недобре анархізувати ту збіркову акцію на допомогу Україні. Треба, щоб усі ті активні громадяни і громадяни, які взялися за збірку фондів — з'єднали свої зусилля в одному громадському комітеті.

Справа пильна, справа свята, гаятись не можна. Треба повести допомогу Україні негайно, але організовано, авторитетно, під патронатом громади. Шануємо ініціятиву і шляхетну добру волю одиниць, які взялися за цю роботу, — але об'єднайте, громадяни і громадянки, свої зусилля та йдіть гуртом, а не одинично. Засновуйте негайно громадський комітет допомоги Україні.

Володимир Яців

ВПЛИВ СХІДНЬОЇ ЕВРОПИ НА ПОЛІТИКУ ЗАХОДУ...

II.

Сьогодні Адміністрація Буша обіцяє тільки дуже скупу допомогу цим потребуючим країнам, яка з невідомих причин, дуже поволі доходить до цих країн, що знаходяться у критичному господарському стані. Не треба забувати, що часи міняються, та що в теперішньому історичному періоді перебудови і гласности Совєтський Союз знаходиться в господарській і суспільно-політичній кризі, що її імперія, буде старатись побороти, щоб втриматися при житті. Тому, у зв'язку з таким положенням, в інтересі Заходу буде нести якнайширшу допомогу країнам Східньої Европи, сателітам Совєтського Союзу, які рішились вийти з-під опіки імперії, і стати членом культурного Заходу.

Уділення допомоги Польщі і Мадярщині, які прямують до плюралізму політичного і мішаної системи господарчої, також допоможуть і Ґорбачову в його плянах перебудови. Якщо ці народи будуть переможцями на цьому відтинку, то Москва буде мати готовий модель, яким буде могти користуватись. Якщо ці зміни не будуть перепроваджені, тоді може цей стан допровадити до анархії в країні, або до захоплення влади військовиками, і наслідком цього може наступити упадок реформ Ґорбачова.

Тому замість зустрічів голів держав на вершинах, повинні бути передбачені в їхніх програмах зустрічі з лідерами Східньої Европи. Замість неприв'язування більшої уваги справам допомоги Польщі і Мадярщині, вони повинні вважати справу зв'язану із змінами в системі в цих східньо-европейських країнах першого значення у своїй зовнішній політиці. Замість приглядатись змінам на суспільно-політичному і господарському відтинках у СССР, Захід повинен подумати, як би то найкраще допомогти цим рухам, які виказували б поступ не тільки в користь Заходу, але теж і тим реформаторським рухам в країнах Східньої Европи, які прямують до зміни диктаторської однопартійної системи на плюралістичну, і систему економічну, вільного ринку.

Однак можна сказати, що в останньому часі зовнішня політика Адміністрації президента Буша, в стосунках до окремих країн Східньої Европи, сателітів Совєтського Союзу, які вибрали дорогу до унезалежнення своїх країн від тоталітарної однопартійної системи, є звернена більше на ці зміни, які є предбачені плянами перебудови Ґорбачова, та які йтимуть в першу чергу в користь ЗСА. Тому, державний секретар ЗСА Бейкер у своєму виступі в клюбі комменвелту, 23-го жовтня сказав, що „це було б не розумно не використати такої нагоди для покращення і наладнання кращих стосунків, між двома могутніми державами" з протилежними політичними й економічними системами. Він підкреслив, що совєтське „нове мислення" на відтинку зовнішньої політики, що відноситься до напрямних на відтинку оборони країни, гарантує розв'язку таких проблем, які були не до подумання тому десять років. Він є згідний в тому, що перемога перебудови є далека, щоб можна було б сказати, що зміни в системі наступлять в короткому часі. Однак непевність перепровадження реформ не може бути причиною невикористання цієї можливости, яка заіснувала, та яка може бути в користь не тільки ЗСА, але також і Заходу.

Виглядає, що увага Уряду президента Буша є звернена більше на перебудову в Совєтському Союзі, а головно на зміни в системі московської імперії, як на ці суспільно-політичні зміни і рухи, що наступили вже в Польщі чи Мадярщині, як теж рухи суспільні і реформи у Східній Німеччині, які недавно заіснували. Ці країни потребують негайної матеріяльної допомоги, щоб їхні уряду втрималися при владі, і перепровадили зміни в системі на господарському і суспільно-політичному відтинках. Ці народи Східньої Европи прямують до створення такої демократичної системи західнього зразка, щоб стати по таких довгих десятиліттях однопартійного комуністичного панування знову членом культурного Заходу, членом европейської родини.

Правда, що Захід, а головно Західня Німеччина, Франція, як теж і ЗСА, і інші демократичні країни Заходу, не забувають про ці країни Східньої Европи і стараються допомогти цим народам вийти з цього кризового господарського положення, яке залишила їм соціялістична система совєтського зразка. На жаль, треба ствердити, що перший демократичний уряд, який був покликаний в Польщі до життя ц.р. в місяці вересні, та який очолив Тадеуш Мазовецький, визначний активіст „Солідарности", неспроможний зліквідувати глибокої господарської кризи, до якої допровадив комуністичний уряд Польської Народної Республіки. Наслідком цієї глибокої господарської кризи, міністер фінансів Польщі був змушений звернутися до сімох індустріяльних країн в справі допомоги п'ятьсот мільйонів долярів на покриття коштів закупу товарів першої необхідности, харчів і конечних ліків в четвертому кварталі.

Правда, що є велика підтримка країн Заходу в справі допомоги цим країнам, але на словах а не на ділах. Тому політика стримування Адміністрації Президента ЗСА, як також деяких лідерів Заходу для потреб Польщі, Мадярщини і інших країн Східньої Европи, які вибрали дорогу до демократії реформами політичними і господарськими — незрозуміла. Така політика стримування може неґативно впливати на перепровадження реформ у життя, які запевняли би тим народам демократичні свободи на всіх відтинках суспільно-політичного і господарського життя.

Унікальна довідкова праця

Патриша Кеннеді-Ґримстед, „Архіви і рукописні збірки в СССР — Україна й Молдавія, Книга І. Загальна бібліографія та довідник про установи", видання в серіях „Студії Українського Наукового Інституту Гарвардського Університету" та „Канадська бібліотека українознавчих студій".

Унікальна довідкова серія Патриші Ґримстед, що здобула вже міжнародне визнання, дає вичерпну інформацію, доступну будь-якою мовою, про розвиток і місця зберігання численних багатих архівів і рукописних збірок у всьому Совєтському Союзі та про дотичні друковані довідники.

У цьому новому томі, виданому цієї весни, д-р Ґримстед зосереджується цим разом на Україні та Молдавії у перщій частині двочастинного III тому її серії. Вона збирає разом висліди своїх широких досліджень і консультацій на протязі останніх 15 років у СССР і Польщі, а також у відповідних архівах інших, сусідніх країн Східньої Европи. Її особисті відвідини найважливіших установ у Києві, Львові та Кишиневі і в обласних архівних сховищах, між іншим в Одесі, Ужгороді та Чернівцях, та її консультації з українськими та закордонними фахівцями принесли оригінальні інформації, недоступні в жодних друкованих джерелах.

Совєтська Україна „славить" відсутністю актуальних довідників про свої архіви та бібліотечні збірки рукописів, що погіршується ще більше багатьма змінами політичної долі і перемінами назв та переміщенням багатьох важливих збірок.

Загалом книжка дає описи збірок і анотовані бібліографії архівних довідників для 172 архівних установ, уключно з 26-ма збірками в Києві, 14-ма у Львові і 127-ма в Харкові та інших областях Української ССР. Охоплені всі центральні державні архіви, всі обласні державні архіви, архіви Комуністичної партії, рукописні збірки Академії Наук, рукописні відділи великих бібліотек, інститутів і рукописні фонди великих державних і реґіональних музеїв у кожній області України. Серед обстежених матеріялів є розмаїття, від основної документації державних, церковних, господарських, наукових і суспільних установ (передреволюційна історична документація, а також сучасні документи, середньовічні рукописні книжки і особисті папери культурних діячів), від фільмів і архітектурних рисунків до збірок фолкльору і рукописних мап.

Додатки дають процедурні інформації про організацію архівів і обмеження доступу і таблицю географічних назв у дотичних мовах. Дається детальний предметний покажчик із повним покажчиком авторів і заголовків для понад 2,000 бібліографічних одиниць у томі.

Підготовлювана тепер друга частина цього тому принесе огляд історичного тла складного розвитку архівів і рукописних збірок на Україні і в Молдавії з таблицями історичних адміністративно-територіяльних поділів та їхнього відношення до теперішнього архівного розміщення великої групи урядової документації.

Патриша Кеннеді-Ґримстед є науковим співпрацівником Українського Наукового Інституту, а також є пов'язана з Осередком Досліджень над Росією в Гарвардському університеті. Її наукову працю фінансують від 15-ти років дослідницькі дотації зі Загальнокрайової фундації гуманістики, при частковій додатковій допомозі Фонду Катедр Українознавства і Канадського Інституту Українознавства. Вона вела дослідження у Совєтському Союзі в рамках обміну між Американською радою наукових товариств та Академією Наук СССР, керованого Правлінням до Справ Міжнародних Досліджень і Обміну (IREX).

Д-р Ґримстед саме вернулася з п'ятимісячної подорожі до Совєтського Союзу, де вона вела дослідження для дальшої частини своєї книжки про українські архіви. Бувши на Україні, вона була запрошена виголосити доповіді про її нову книжку у кількох архівах і бібліотеках в Києві і Дніпропетровському (Січеславі). Тамтешні фахівці прийняли книжку так ентузіястично, що плянується тепер виправлене і побільшене українське видання з участю д-р Ґримстед під патронатом недавно відновленої Археографічної Комісії Академії Наук УССР.

Бібліографічно-торговельні дані про книжку П. Ґримстед: LIII + 1160 сторінок. Ціна 125 дол. Компютерний символ: ISBM 0-691-05391-X, видавництво Принстонського університету, 41 Williams St., Princeton, N.J. 08540 (при 20-відсотковому опусті ціни 100 дол.).

ФКУ

Андрій Бук

ЕКОНОМІКА У ТРЕТЬОМУ КВАРТАЛІ

III

Доляр останньо зачав зростати на вартості; 10 відс. до марки, 16 до єни, тому торговельний дефіцит зростає, хоч експорт збільшився на 17 відс., але сильно збільшився імпорт, через енерґію. Кошти продукції 20 відс. менші, як деінде, а фабрична продукція найбільша в світі, 30 відс. більша від попередньої декади. Більшість економістів і монетаристів твердять, що доляр хвилево зростає, відтак втратить на вартости, а 50 біржевих експертів предсказують, що доляр дальше буде тратити на вартості і торговельний дефіцит в слідуючім році зменшиться. Голова Дирекції федеральних резерв А. Ґрінспен твердить, що економіка буде дальше повільно зростати і рецесії не буде, а через спадаючу інфляцію дискантова стопа не збільшиться, не виключене, що зменшиться.

З першим січня слідуючого року 38.9 міл. користаючих з платень соціяльного забезпечення дістануть 4.7 відс. підвишки, через інфляційний ріст коштів прожитку, в пересічі 25 дол. місячно більше, звільнення від податків будуть збільшені з 48,000 до 50,400 дол., рівночасно працюючі будуть платити збільшені з 7.51 до 7.65 відс. податки до соціяльного забезпечення. З 38.9 міл. 62 відс. емеритів, 7 відс. інвалідів і 31 відс. жінок, дітей емеритів і нездібних до праці.

В Канаді економічне сповільнення триває, валова продукція без змін, індекс економічних показників спадає, через домобудівництво, дефіцит державного бюджету 25 біл. дол. Міністер транспорту з новим роком зменшує на 50 відс транспорт — рух залізниць, через великий дефіцит державного бюджету, 2.700 з усіх 7.300 працівників втратить працю, зросте безробіття, бо 65 тисяч затруднень залежить від залізничної обслуги, тому незадоволені — протестують. Стан залізниць відсталий, з XIX сторіччя, без модернізації. Три міжнародні газові компанії в Канаді доставлять в слідуючих декадах до ЗСА 9.2 трил. кубічних футів газу. Збільшена достава чистого і дешевого газу зменшить зростаюче запотребування енерґії. ЗСА консумують 1.4 тріл. кубічних футів канадійського газу річно, 8 відс. загальної американської консумції, 1/3 канадійської продукції. Канадійські летунські лінії купують 16 „Боїнг" літаків.

В країнах Европейської спільноти, через зростаючі ціни інфляція степенується, в боротьбі з нею 6 країн піднесли відсоткову стопу на 1 відс. Зростаюче в деяких країнах безробіття і висока відсоткова стопа сповільняють економічний ріст. Німецьку економіку, яка передова в Европі може захитати приплив сотні тисяч біженців зі Східньої Німеччини і Берліну, через Мадярщину, Польщу і Чехо-Словаччину до Західньої Німеччини. Почалась нова „мандрівка народу" тим разом" з комуністичного раю" по 40 роках неволі і комуністичної диктатури, втікає переважно молодь, нижче 40 років життя з жінками і дітьми, у 80 відс. професійний і висококваліфікований працівник з клунками в руках, залишивши весь дорібок, і хоча стандарт життя був найкращий з усіх комуністичних країн (всі мали телевізійні апарати, 35 відс. авта, 15 відс. вакаційні доми), але туга за свободою і демократичними привілеями штовхнула до спонтанної еміґрації до Західньої Німеччини, в надії до об'єднання в найближчій будуччині німецького народу. Уряд Західньої Німеччини радо приймає втікачів, дає ґорожанство, харчі і працю, хоча місцеві робітники невдоволені щоби не втратили праці (Німеччина сьогодні має 2 міл. безробітних і звільнила майже всіх чужинних робітників, головно з Юґославії). Дилема Західньої Німеччини сьогодні велика, бо 60 міл. населення свобідного, в достатках хоче поширити на 17 міл. Східньої, а ділема Східньої Німеччини, через нижчий рівень життя спричинив масову втечу, без революції, в змаганні до демократії і капіталу. Народ обох Німеччин знаходить конструктивну відповідь у словах бувшого прем'єра К. Аденавера, який 40 років тому сказав „комунізм і совєтська імперія одного дня руне, через добробут і свободу Заходу". Руїна починається, чи Німеччина вкоротці буде об'єднана в західньоевропейській спільноті час покаже.

У Великобританії заробітки, зростаючі ціни і висока відсоткова стопа степенують економічне сповільнення. Безробіття у вересні впало до 1.69 мільйона найменше від 9 років, але індекс дрібних цін зріс на 0.7 відс., найбільше за останніх 5 років, що збільшило інфляцію. Дебата в парляменті відносно приступлення Великобританії до 9 держав Европейської монетарної системи спричинили резиґнацію міністра фінансів, що захитало біржу, може захитати монетарну систему-вартість фунта стерлінґів, який далі тратить на вартості і і незалежну економічну політику, проти якої є члени Европейської спільноти, а яка сьогодні є захитана, через високу інфляцію. Не виключене негайне зменшення відсотків на позичках, які за останніх 16 місяців зросли з 7 до 16, що захитало бизнес, торгівлю і конструкції. Прем'єр Тачер незадоволена зі соціялістичної політики Европейської монетарної системи, але погодилась приступити після зменшення інфляції.

Закінчення буде.

НА ВІДМІНУ ЦІЛОМУ світові, що втішається подіями в Німеччині жиди в Ізраїлі та деінде приглядаються цим подіям з обережністю, зродженою гіркими споминами. З моментом коли зродилися можливості, що Східня Німеччина можи об'єднатися з Західньою, ізраїльські провідники поставилися до них досить скептично. Найперше Ізраїль заявив, що ніколи не відновить дипломатичних стосунків поки Східня Німеччина формально не вибачиться за ґеноцид Третього Райху та не сплатить воєнних відшкодувань, як це у 1952 році зробила Західня Німеччина Східня Німеччина завжди настоювала, що не є відповідальна за жодні злочини заподіяні нацистським режимом. Це спірне питання є дуже важливим для жидів, зокрема тих 100,000 уцілілих, а прем'єр-міністер Їцак Шамір з видимою тривогою заявив, що „цей період нестійкости може принести багато небезпек".

Валентина Єрмоленко

ПРОБУДИТЕЛЬ ГАЛИЦЬКОГО ВІДРОДЖЕННЯ

III.

Праці Михайла Максимовича, визначного українського вченого, привертали найпильнішу увагу передових кіл галицької інтелігенції. Молоді ентузіясти поділяли погляди М. Максимовича, який підкреслював, що хоча Наддністрянщина і під австрійським пануванням, але вона близька до Києва по її народному й кровному єднанню, бо корінний народ Червоної Руси є той самий, що і був раніше. „Трійця" захоплювалась „Малоросійськими піснями" Максимовича і вирішила одностайною думкою мати свій національний збірник.

Ще на початку 1930 років „Руська трійця" розгорнула досить жваву літературну діяльність. Разом з ними співпрацювали М. Устіянович, Антон Шашкевич (брат Маркіяна), М. Козловський, М. Кульчицький, Г. Ількевич, І. Бірецький та інші. У 1833 році вони підготували рукописну збірку українською мовою „Син Русі" або „Збірник віршів".

Цю збірку, пройняту волелюбними ідеями, не пощастило надрукувати, але це не спинило ентузіястів. Вони готують нову збірку вже не церковнослов'янською, а живою мовою „Зоря" (1834 р.). Збірка „Зоря" проголошувала ідею єднання українського народу з братніми слов'янськими народами. В ній уславлювалося історичне побратимство слов'ян з-над Влатви, Дніпра-Славутича, Дністра й Дунаю, з Києва й Новгорода. Це був гарячий заклик, звернений до сучасників. Альманах „Зоря" своїм змістом становила початок нової доби української літератури в Галичині.

Чи ж дивно, що цензура рішуче заборонила друкувати „Зорю". Основний мотив заборони був суто політичний. Автори збірки, мовляв, підбурюють проти цісарської влади, сіють антиавстрійські настрої, нацьковують „русинів" на поляків. За авторами збірки встановлено поліційний нагляд. У Маркіяна Шашкевича зроблено обшук, на щастя нічого не найшли. Все це дуже пригнобило Маркіяна Шашкевича, і все ж цензурні й політичні репресії не зламали наполегливости Шашкевича і його однодумців, вони підготували до друку нову збірку відому під назвою „Русалка Дністровая". Щоб обійти львівську цензуру Я. Головацький пішов на хитрощі; він відіслав рукопис до Будапешту до одного з своїх знайомих — письменника серба Ю. Петровича, активного діяча національного відродження.

В кінці 1836 року книжку було надруковано (дата показана 1837 роком у Будимі) тиражем тисячу примірників. Двісті, з яких розійшлося по людських руках, а 800 затримано в Відні і заборонено її розповсюдження. Було переведено слідство і всіх трьох авторів було взято під слідство. Найбільших переслідувань зазнав М. Шашкевич. В ньому вбачали „запроданця Сходу", який намагався „відлучити" від Австрії „русинів". Однак цькування, злагоди не зламали упорядників „Русалки Дністрової", не вбили духа, „який сплодив її...". „Цей дух наче з кременем зударившись, тим сильніше блиснув навкруги, освітлюючи темряву" (В. Щурат). Проґресивні діячі слов'янства з радістю зустріли появу „Русалки Дністрової", вони щиро сумували, дізнавшись про розгром гуртка „ентузіястів — русинів". „...Діячі альманаху піднесли протест проти розполовинення народу між дві держави" (І. Франко). „...Се ніжні чуття, мов запах лугів напровесні, обхвачує кожного читателя „Русалки Дністрової", в ньому лежить її найбільша вартість...", так наголошував Іван Франко на морально-етичний та естетичний бік „Русалки Дністрової".

Культурне відродження на західньоукраїнських землях викликало до життя творчість ряду більш або менш визначних поетів, але серед них провідне місце посідав Маркіян Шашкевич, найталановитіший і найдемократичніший поет Галичини паршої половини XIX століття. „...Між тими новими співаками займає перше місце Маркіян Шашкевич, справедливо названий батьком нового, народного галицько-руського письменства" (І. Франко).

Чим же зворушила „Русалка Дністрова" галицьке суспільство? В умовах жорстокого соціяльного і національного гноблення, упрядники Альманаху виступили із захистом прав народу на існування, за свою мову, за свою культуру. Вони закликали передову інтеліґенцію до згуртування сил, для служіння народу. Хоч ідеали проголошені „Русалкою Дністровою" не були чітко політично оформлені їм бракувало суспільної проникливости, проте це був сміливий заклик до єднання народу гнобленого і розчленованого. „...Чи ж се не протест ввести в літературу бесіду і пісні того народу, котрий між освіченими панами вважається худобою, а не чоловіком?..." (І.Ф.). А в ній були: Збірка українських народних пісень, головним чином історичних та обрядових з передовою Івана Вигилевича, в якій він дає розгляд окремих родів пісень. У другому відділі ориґінальні „складання" (ориґінальні твори „Трійці"): туди ввійшли писання Шашкевича („Згадка", „Погоня", „Розлука", „Веснівка", „Туга за милою", „Сумрак вечірній" та казка „Олена"); Яків Головацький помістив: „Два віночки"; Іван Вагилевич — поеми: „Мадей" та „Жулин і калина". В третьому відділі

(Закінчення на стор. 5)

ЗВІДОМЛЕННЯ РЕКОРДОВОГО ВІДДІЛУ УНСОЮЗУ

ЗА МІСЯЦЬ ВЕРЕСЕНЬ 1989-ИЙ РІК

ДЕПАРТАМЕНТ МОЛОДІ:

НОВІ ЧЛЕНИ:

Відд.:
3 Капустій Христина
8 Козіцький Роман
20 Сердюк Андрій
22 Кось Марко
43 Пристай Лідія
48 Клиїсі Микола
53 Ваді Данило, Надіна; Варонський Давид, Катерина
59 Гатцівасіляді Марія
78 Консугар Тилер
133 Балинський Андрій
134 Вірстюк Лариса
156 Ґотшалк Христина
162 Федорійчук Адріяна
174 Чоливай Сара
183 Аббат Древ
268 Дутка Стефанія
348 Сенич Іван Ч.Дж.
379 Гіромнімон Павло
422 Ґріфін Кейтлін
473 Дубіцький Юстина

ЧЛЕНИ, ПРИЙНЯТІ НАНОВО:

Відд.:
22 Отті Михайлина, Христина
27 Клячко Дарія, Марта
93 Трембач Петруся
102 Василина Ліна
120 Пегула Йосиф; Строгм Давид
123 Брезінський Йосиф
141 Небесняк Віктор
155 Романець Ліза, Роберт
171 Алехін Микола
183 Супрон Лавренс
218 Айєльо Марія 2.
219 Войтович Іван
221 Мацк Роксоляна; Такой Марисусан
226 Зелем Ева
230 Пандоський Стенлій
292 Рудницький Андрій
364 Бруенінг Данна
409 Фокс Юлія
445 Мисик Аніта, Іван
446 Розіх Катерина, Розана

ЧЛЕНИ, ПРИЙНЯТІ З ПЕРЕХІДНИМИ ЛИСТАМИ:

Відд.:
223 Алішуський Юстин 2.
268 Швед Роман

ЧЛЕНИ, ЯКІ ЗМІНИЛИ КЛЯСИ АБО СУМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ:

Відд.:
94 Робінеті Ліза
292 Рудницький Андрій

ЧЛЕНИ, ЯКІ ПЕРЕЙШЛИ ДО ДОРОСЛИХ З МОЛОДЕЧИМИ ГРАМОТАМИ:

Відд.:
8 Козіску Лілія
112 Волянський Іван
385 Брин Катерина

ЧЛЕНИ СУСПЕНДОВАНІ:

Відд.:
120 Кармазин Михайло
261 Кобаса Матев, Михайло
295 Моллоган Юлія
353 Гатала Лариса
460 Гічак Алейна, Дениса, Лаврейна; Бобик Андрій, Калина; Скрипуч Роман
489 Бовман Валерія

ЧЛЕНИ, ЯКІ ПЕРЕЙШЛИ З ПЕРЕХІДНИМИ ЛИСТАМИ:

Відд.:
237 Алішуський Юстин 2.
339 Швед Роман

ЧЛЕНИ, ЯКІ ВІДІЙШЛИ ІЗ ЗВОРОТАМИ В ГОТІВЦІ:

Відд.:
22 Божик Елисавета; Джамес Риян Й.; Отті Михайлина, Христина; Рейдон Меґан, Михайло
53 Ваде Данило, Надіна; Варонський Давид, Клінт, Каті
63 Васик Дженіфер, Йосиф мол.
112 Гіпп Адам
120 Пегула Йосиф
141 Небесняк Віктор
155 Романець Ліза, Роберт
171 Алексін Ніцкі мол.
183 Супрон Лавренс
218 Айєло Марія 2.
219 Войтович Іван мол.
221 Мацк Роксоляна; Такой Марія
230 Павловський Станлій
231 Лалюк Йосиф, Марія, Микола мол., Сусанна
257 Кунчак Наталка, Толік; Маґдич Джо
364 Бруенінг Донна
372 Головка Марія, Михайло, Рейні
373 Парк Данон
446 Розич Катерина, Розанна

ЧЛЕНИ, ЯКІ ВІДІЙШЛИ З ВИПЛАТАМИ ПОВНИХ СУМ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ:

Відд.:
13 Грицков'ян Володимир; Літинський Христофор; Філак Бетті
14 Ґолебський Славомір
37 Мець Христофор
42 Воронка Христина
94 Городиський Ліліяна
114 Скороход Павло
127 Ловній Олександер
128 Печко Михайло
133 Бренич Анна
142 Мельник Маріянна; Фереті Ірена
147 Савка Анна
163 Пеклак Михайло
191 Макух Кімверлій
214 Бойко Лідія, Марта
238 Селінська Сусанна
270 Ілечко Люба
281 О'Коннел Бріян
305 Субач Йосиф
307 Михайлів Лариса
316 Агашук Григорій
321 Іванців Зірка, Романна
330 Свейн Джеймс
347 Мендолера Софія
349 Кміта Дениса
372 Гойнес Анна 2.
413 Шроедер Іван
484 Герець Іван; Полон Адріяна

ЧЛЕНИ, ЯКІ ЗАПЛАТИЛИ ВПОВНІ ВКЛАДКИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ:

Відд.:
27 Клячко Дарія, Марта
29 Велгос Стефан
33 Білик Михайло
45 Андрійчин Стефан
56 Федаш Марія
62 Берій Наталка, Христина
63 Питель, Варвара; Фалсеті Луїз, Росейні
88 Гірняк Роман
93 Трембач Петруся
96 Боднар Карол
102 Василина Ліна
120 Кармазин Ліза
123 Брезінський Йосиф
161 Роноський Павло
165 Корнова Дональд
217 Ветер Іван
226 Зелем Ева
233 Довін Марія
452 Ватсон Томас
458 Масур Давид
484 Герець Анна, Денис, Леонід

ДЕПАРТАМЕНТ ДОРОСЛИХ:

НОВІ ЧЛЕНИ:

Відд.:
3 Ґерула Христина; Капустій Мирон
13 Бобелак Ґертруда, Микола; Дурбак Тетяна; Маселко Оксана; Шурпик Діяна
21 Оригон Мирон отець
22 Кос Михайло; Отті Мішель, Христина
39 Дієнгарт Марія Витвицька д-р
53 Воронський Клінт
83 Дурек Марія, Михайло; Яницький Василь, Данута
88 Лукомський Христина; Трохименко Валентина; Шварц Андрій
94 Федик Марія
103 Рева Марія
121 Мерхант Лінда
146 Ворик Іванка; Кар Марія
158 Бігун Михайло
173 Костишин Мирослав, Петро; Кравчук Анна, Михайло
231 Палайя Кармен мол.
247 Шеремта Катерина 2.
267 Кравець Ольга
269 Джус Марія; Ґбур Маргарита; Крук Данута
276 Іваницький Ольга
307 Доран Джеймс, Іван, Ліза
316 Григоренко Леонард
336 Шмагло Василь
348 Косцяк Іван
352 Молодовець Катерина; Сулик Параскевія
379 Стіфель Ніна
389 Хомин Клара
414 Ложницький Євгенія
423 Куропась Мирон 2, Михайло, Олександра
432 Чаплинський Гелена
452 Стематі Елена
488 Мартіндейлі Уляна
489 Клюгі Анжеліка

ЧЛЕНИ, ПРИЙНЯТІ НАНОВО:

Відд.:
5 Коцка Ольга
22 Івашко Соня
50 Гармич Степан •
112 Колідж Дороті, Олександер •
113 Пейні Флоренсі
120 Пегула Йосиф •, Рональд •
123 Рідош Іванна
139 Деркач Володимир •, Марія
147 Брінк Донна
155 Романець Маріянна, Стефан •
162 Ткачук Дмитро
164 Копеллі Павліна; Нортон Марія
171 Вагнер Катерина 2.
174 Гуменюк Христина
183 Аблай Параска; Супрон Лавренс •
192 Попель Павло •
238 Бриска Петро •
261 Касазза Магдалина
270 Роїк Аніта
295 Нескар Зіна
316 Паркер Ріта; Тицький Мирон •
321 Дякон Володимир •
337 Гуменюк Стефан •
362 Ягла Василь •
407 Пискір Юлія
409 Дворницький Антоній мол. •; Фокс Ольга 2.
430 Долинська Марія, Григорій •
437 Шутер Русель •, Татяна
451 Зенчук Олександра
457 Бутович Тетяна
487 Кузій Петро

ЧЛЕНИ, ПРИЙНЯТІ З ПЕРЕХІДНИМИ ЛИСТАМИ:

Відд.:
217 Комет Іван •, Кеннет •
223 Пазуганич Долорес, Петро •
239 Ковальчин Михайло

ЧЛЕНИ, ЯКІ ПЕРЕЙШЛИ ДО ДОРОСЛИХ З МОЛОДЕЧИМИ ГРАМОТАМИ:

Відд.:
8 Козіцький Лілія
112 Волянський Іван •
385 Брин Катерина

ЧЛЕНИ СУСПЕНДОВАНІ:

Відд.:
1 Дудик Маріянна
3 Басіякос Джіна
27 Марінучі Іванна
78 Консугар Іван •
88 Мілан Володимир •
106 Лоренць Юрій •; Пілляшецький Ірма, Петро •; Пікуч Іван мол. •; Кован Ева; Лебедович Ігор; Мк Лайн Люба; Солома Михайло; Сорока Анна
172 Брунка Леся
214 Датєківський Маркантоній •; Левкович Мирослав •
231 Довґерті Іван •, Марія
316 Болянд Люба; ДіЧіко Голій; Городецький Давид; Грицай Андрій; Когут Іван; Музичук Богдан; Омельченко Марко •
320 Річардсон Маттев •, Сусанна
347 Адкінс Микола •, Рей •
353 Грибович Меланія, Наталка
368 Попович Софія
402 Федак Михайло •
423 Валтер Ширлій; Прус Єреміяс
434 Сидоров Іван •
460 Гарасим Тетяна; Гіщак Іванна, Юрій •; Козак Джім; Кояшеф Григорій •; Мушак Василь; Овчаренко Елисавета; Педді Сіґфрійд; Сарахман Роман •; Тицький Таня

ЧЛЕНИ, ЯКІ ВІДІЙШЛИ З ПЕРЕХІДНИМИ ЛИСТАМИ:

Відд.:
237 Пазуганич Долорес, Петро •
316 Кемет Іван •, Кеннет •
430 Ковальчин Михайло

ЧЛЕНИ, ЯКІ ВІДІЙШЛИ ІЗ ЗВОРОТАМИ В ГОТІВЦІ:

Відд.:
5 Коцька Ольга
6 Франко Теодор •
19 Кіндзерцкий Іван мол. •
22 Івасько Соня
50 Гармич Степан •
57 Місак Анна
88 Патрило Петро •
106 Іваницький Мирон; Малюк Дарія
112 Куліджі Дороті, Олександер
113 Пайні Флоренсі
120 Пегула Йосиф •, Рональд •
123 Кермідас Іванна, Робін, Юрій •; Рідош Іванна
127 Бандрівський Дмитро 2 •
136 Якимів Катерина, Михайло
139 Деркач Володимир, Марія
147 Брінк Донна, Дравушак Антоній мол. •
155 Романець Маріянна, Стефан •
161 Орішко Гелена, Софія
164 Копелі Павліна
171 Вагнер Катерина 2; Іванс Гелена
174 Гуменюк Христина
183 Супрон Лавренс •
221 Садовий Петро •
231 Лалюк Богдан •
257 Кунчак Анатолій •, Галя
261 Касазза Магдалена
276 Лисяк Річард •
277 Настин Анастасія 2.
295 Нецкар Зіна
353 МсВей Катерина
368 Попович Софія
407 Пискір Юлія
422 Голубовський Марія
451 Зенчук Олександра
487 Кузь Петро •
489 Бовман Омеля

ЧЛЕНИ, ЯКІ ВІДІЙШЛИ З ВИПЛАТАМИ ПОВНИХ СУМ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ:

Відд.:
5 Бортник Ірена; Чуба Іван •
8 Русинко Марія
13 Бобелак Микола
14 Ґолебський Едвард •; Ярослава; Луків Ігор •
25 Бук Христина, Юрій •
32 Міщук Петро •
39 Коваль Олександер
45 Диміцький д-р Михайло, Ольга; Крих Еміль •
48 Мельниченко Петруся •
63 Матус Іван •
65 Кампанелі Григорій •
93 Данилюк Тарас •
106 Горак Роза
115 Волощук Ярослав •
116 Кюць Йосиф, Катерина
121 Кобіто Естер
142 Мельник Володимир •
153 Гиз Катерина
155 Ґадек Іванна
158 Шевчук Текля
170 Гайдук Михайло; Полтавець Анастасія; Садівник Володимира
171 Бутзен Анна; Ніколас Едвард •; Риян Марія
176 Бурдяк Йосиф
192 Сенишин Марія
200 Волосянський Мирослав •
204 Купер Петро •
221 Чепіль Йосиф
257 Ґаць Остап
287 Ґлов'як Зеновій •
307 Федорів Ольга, Роман •
316 Олексин Василь •
321 Мандрусяк Анна, Іван •; Чук Демитрус
352 Кий Лідія; Плута Христина
361 Ганущак Юлінна; Собенко Микола
367 Стадник Катерина, Петро •
372 Камбрель Карен
375 Сухар Юліян •
418 Голіян Юрій •
427 Гучок Василь •
433 Кузьмович Ольга
434 Гук Ксеня
437 Куціль Роман •; Павличко Юрій
439 Торишак Осип •
440 Кренціглава Евген •
442 Юліюс Гелена, Іван •
448 Карпінський Катерина
450 Гурин Марія; Ортинський Анна; Федаш Адя
454 Дейнека Микола
458 Ґовер Маріянна
462 Верига Микола •
473 Дейнека Стефан •; Грубий Стефан; Комановський Йосип •
484 Бекерський Анна, Іван; Дмитрів Емілія, Михайло •; Герець Катерина
491 Сокирка отець Михайло •

ЧЛЕНИ, ЯКІ ЗАПЛАТИЛИ ВПОВНІ ВКЛАДКИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ:

Відд.:
5 Віскуп Ірена
7н Стець Томас •
13 Літинський Володимир
32 Бінкаруський Михайло •; Мк Ґрейт Йосип •
33 Білик Анатолій •
42 Кондзельський Станіслава
48 Сендецький Софія
57 Ракочий Теодор •
59 Тарасюк Степан •; Фалко Анатолій
63 Едій Катерина; Графтон Елізавета; Турко Джеймс •
70 Кедринський Олексій; Кух Володимир; Ясінський Йосип •
88 Гірняк Зорянна
93 Данилюк Надія
96 Боднар Естер Л.; Руд Дженовева
114 Отрошко Віра, Олексій; Репа Григорій
123 Тутка Стефан; Чеснавич Франк •
146 Грицай Богдан, Марія
153 Луцький Олександер
155 Ґадек Іванна, Стелла
161 Дакес Анна; Ільчин Марія
170 Команецький Мирон •
173 Сокольський Данило •
182 Войтюк Марія
183 Аблай Параска; Богонович Адріян •; Ковалишин Петро •; Топій Катерина
192 Попель Павло •
221 Березовський Стефан; Куновський Микола
230 Шулер Марія
238 Брикса Петро
257 Макар Іван •
258 Головецький Михайло •
270 Роїк Аніта
276 Кульчицький Гелена
290 Попіна Гелена
291 Вебер Катерина
305 Куннінгтам Норман •
316 Паркер Рита; Тицький Мирон
321 Діякон Володимир
325 Чупа Варвара
336 Гаркач Марія
337 Гуменюк Стефан •
348 Ґерчак Михайло •
353 Мних Василь
362 Лавренс Едвард •; Ягла Василь
364 Василишин Марія; Михайло
367 Стадник Катерина, Петро •
380 Кудрик Марфа
390 Бугрин Денис •
397 Дармограй Василь; Космала Павло •
422 Сміт Ейлін, Михайло •
423 Колішинський Людмила
427 Мончак Доротій
430 Долинський Григорій, Марія; Дубіль Іван
437 Шутер Русель, Тетяна
455 Соколишин д-р Олександер
458 Дідач Микола
462 Душко Степан •
481 Кіплій Неля
498 Чайковський Ігор •

ЧЛЕНИ, ЯКИМ ВИГАСЛА ВАЖНІСТЬ ТЕРМІНОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ:

Відд.:
216 Прасіцький Олена

ЧЛЕНИ, ЯКІ ПОМЕРЛИ:

Відд.:
8 Бобіяк Іванна
9 Коч Гелена
14 Созанський Емілія
22 Шарий отець Йосепа •
25 Кознарська Марія
39 Шпічка Катерина
44 Лещишин Василь 2 •
53 Федунок Анна
63 Турко Ема 2
88 Реннєр Володимир
94 Підлетейчук Анастасія 2; Федесон Степан •
98 Малик Перл
102 Федик Еліза 2.
104 Іванечко Сецилія
106 Заобідний Михайло
113 Лехман Гелена
127 Іваничко Михайло; Кавалер Луїз •
132 Смерека Доналд
147 Козак Іван
153 Розпутко Павло •
156 Мк Кульоґ Ольга 2.
171 Баричко Іван •
177 Гумлак Фред •; Флис Марія
204 Кучмак Оксана
206 Макар Бріян •
230 Сімпсон Анна
236 Скерпан Михайло •
237 Александер Володимир
242 Мазур Франк •
257 Жук Йосиф •
281 Щегла Томас •
285 Пилипенко Василь •
316 Скрильник Уляна
327 Ковальська Текля
330 Ґошолок Іван •
347 Ґротті Марія
348 Попов Володимир •
361 Дацик Франсес 2.
369 Бета Іван •
376 Кнуста Ольга
379 Нетюк Антоніна 2; Фаріон Катерина
387 Дучинський Еміль
397 Скараєв Елізавета
406 Снітзер Самуель •
432 Веприк Павліна
433 Коцюруба Іванна
462 Хом'як Олександер

АКЦИДЕНТОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ:

НОВІ ЧЛЕНИ:

Відд.:
22 Отті Мишель, Христина
146 Ворик Іванка
217 Кмет Іван
231 Палайя Кармен
269 Джус Марія; Ґбур Маргарита; Крук Данута
307 Михайлів Лариса
375 Матуш Роман
488 Мартіндейлі Уляна

ЧЛЕНИ, ПРИЙНЯТІ НАНОВО:

Відд.:
340 Макар Евген •, Ірена
460 Джус Анна
479 Мир Богдан

ЧЛЕНИ, ПРИЙНЯТІ З ПЕРЕХІДНИМИ ЛИСТАМИ:

Відд.:
368 Швед Олександра

ЧЛЕНИ СУСПЕНДОВАНІ:

Відд.:
22 Шарій отець Йосиф •
171 Васько Анна
231 Доггертій Іван •, Марія; Курій Джеймс •
336 МкДейді Гірам III •; Шнайдер Давид •
407 Мотолич Евген •
445 Масланко Василь •
473 Левицький Нестор •; Мацелюх Володимир •

ЧЛЕНИ, ЯКІ ПЕРЕЙШЛИ З ПЕРЕХІДНИМИ ЛИСТАМИ:

Відд.:
339 Швед Олександра

ЧЛЕНИ, ЯКИМ ВИГАСЛА ВАЖНІСТЬ АКЦИДЕНТОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ:

Відд.:
22 Хлипняч Ярослав •
25 Підгородецький Марія
42 Стеців Богдан
115 Куняк Онуфрій
173 Серба Петро •
183 Аблай Параска
194 Прибильський Михайло •
220 Гнатишин Володимир •
287 Сохан Володимир •
336 Залуцький Осип •
337 Ґой Зеновій •
367 Дзюба Христина
385 Тринка Стефан •
399 Дичій Володимир
402 Тенюх Яким •
407 Мерза Мирослав •
444 Балич Пеарл
460 Чих Михайло
471 Лісовський Бенедікт
484 Дмитрів Михайло •

ЗІСТАВЛЕННЯ ЗГІДНО З КЛЯСАМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДЕПАРТАМЕНТУ МОЛОДІ

(Стан з 30-го вересня 1989)

Кляса T16	126
Кляса P70	104

НОВІ КЛЯСИ

Кляса W	15
Кляса E18	2,137
Кляса E20	2,453
Кляса E65	286
Кляса P20	3,495
Кляса P65	141
Кляса TP65	1,238
Кляса T23	85
Кляса WSP	272
Кляса SP-E65	314
Разом	**10.666**

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДЕПАРТАМЕНТУ ДОРОСЛИХ:

Старий ріл	10
Кляса P70	42
Кляса T	488
Кляса W	8,790
Кляса P20	6,692
Кляса E20	6,261
Кляса E65	1,757
Кляса P65	875
Кляса DP60	125
Кляса DP65	689
Кляса SP-W	286
Кляса SP-E65	164
Кляса ADD	6,025
Кляса T10	440
Кляса T5	125
Кляса DT30	3
Кляса ART	19

ДОРОСЛІ ЧЛЕНИ З МОЛОДЕЧИМИ ГРАМОТАМИ:

Кляса W	—
Кляса P20	390
Кляса E20	259
Кляса P65	27
Кляса E65	65
Кляса E18	—
Разом 30-го вересня 1989	**33.532**

ЗІРКОЮ ПОЗНАЧЕНІ ПРІЗВИЩА ДОРОСЛИХ ЧЛЕНІВ ЧОЛОВІЧОЇ СТАТІ, ВКЛАДКИ ГРАМОТ ЯКИХ НЕ ВКЛЮЧАЮТЬ ПЕРЕДПЛАТИ „СВОБОДИ".

ЧИСЛОВЕ ЗІСТАВЛЕННЯ РПО РУХ ЧЛЕНСТВА УНСОЮЗУ

	Молодь	Дорослі	АДД	Разом
(Стан з 31-го серпня 1989)	18,046	46,611	6,041	70,698
Активні члени				
(Приріст у вересні 1989)				
Нові члени	23.	57	11	91
Прийняті наново	28	69	4	101
Прийняті з перехідними листами	3	5	1	9
Зміни кляс забезпечення	2	—	—	2
Прийняті з Деп. Молоді	—	3	—	3
Разом	**56**	**134**	**·16**	**206**
(Убуток у вересні 1989)				
Суспендовані	12	47	11	70
Відійшли з перех. листами	3	5	1	9
Зміни кляс забезпечення	2	—	—	2
Відійшли до дорослих	3	—	—	3
Померли	—	58	—	58
Вибрали гроші	40	52		92
Відійшли з вип.п.сум забезпечення	34	80	—	114
Виплатили вповні вкладки забезпечення	27	84	—	111
Відійшли на част. випл. забезпечення	—	—	—	—
Відійшли на безпл. прод. забезпечення	—	—	—	—
Вигасла важність забезп.	—	1	20	21
Разом	**121**	**327**	**32**	**480**
Члени, які виплатили вкладки:				
(Приріст у вересні 1989)				
Виплачене забезпечення	27	84	—	111
На безпл. продовж. забезп.	7	29	—	36
Разом	**34**	**113**	**—**	**147**
(Убуток у вересні 1989)				
Померли	—	26	—	26
Вибрали готівку	17	21	—	38
Повернені в активні	4	5	—	9
Вигасло продовж. забезп.л	5	5	—	10
Разом	**26**	**57**	**—**	**83**
Разом усіх членів УНСоюзу з кінцем місяця вересня 1989	**17,989**	**46.474**	**6.025**	**70,488**

УВАГА

ЯКУ КОЖНИЙ ВІДДІЛОВИЙ УРЯДОВЕЦЬ І ЧЛЕН УНСОЮЗУ ПОВИНЕН ПРОЧИТАТИ І ВІДПОВІДНО ДО НЕЇ ДОСТОСУВАТИСЬ:

Ті повнолітні члени та члени молодечого департаменту, що тут проголошені в рекордовому звіті за **місяць вересень** 1989, як суспендовані, **можуть бути прийняті наново в члени УНСоюзу,** якщо зголосяться до секретарів своїх Відділів і заплатять за час суспензи вкладки, бо інакше члени будуть позбавлені всіх членських прав, запомог і привілеїв, за винятком тих прав, які є затверджені грамотою і статутом. Те саме відноситься до тих членів, **які впродовж вересня 1989-го року** взяли перехідні листи і досі не зголосилися до інших повноправних Відділів.

ВОЛОДИМИР СОХАН,
Головний секретар

МІСЯЧНИЙ ЗВІТ ГОЛОВНОГО КАСИРА УНСОЮЗУ

ЗА МІСЯЦЬ ВЕРЕСЕНЬ 1989 РОКУ

ПРИБУТКИ:

Вплати вкладок усіх кляс Життьового Забезпечення

Відділ	Заплатня	Відділ	Заплатня	Відділ	Заплатня
1	183.02	167	49.24	340*	292.57
2	93.13	168	180.58	343*	267.77
3*	2,499.98	169	839.36	345	1,190.67
5	1,341.09	170	846.64	346	454.37
6	245.87	171*	2,852.82	348	485.23
8	876.52	172*	571.86	349	1,322.09
9	3,703.34	173	2,541.50	350	325.37
10	215.21	174	2,873.11	352	283.44
11	57.36	175	322.75	353	1,468.89
12	173.82	176	538.32	354	248.06
13	1,512.52	177	108.60	355	221.10
14	516.92	179	111.82	356	488.66
15*	1,668.36	180	475.04	358	719.58
16	405.29	182	482.26	360*	486.21
19	285.45	183	2,118.66	361	850.00
20	506.22	184	639.15	362*	442.97
21*	325.45	190	25.32	364	607.02
22	3,264.96	191*	393.66	367*	1,324.09
25	1,475.07	192	1,212.32	368	407.83
26	13.35	193	8.00	369*	311.19
27	1,155.44	194	624.70	370	291.76
29	146.22	200	1,398.29	371	915.91
31	176.97	203*	17.54	372	1,211.61
32	725.63	204	1,352.76	373	133.41
36	132.68	205*	447.21	374*	143.02
37	734.94	206	1,084.84	375	977.60
38	207.65	209	97.61	377*	863.96
39	1,690.16	211	135.19	378	133.17
40	190.17	212*	41.71	382	181.83
41*	5.36	213	1,474.68	383	777.93
42	1,377.89	214	490.33	385	1,137.44
43*	296.20	216*	1,047.54	387*	291.90
44	140.25	217	2,076.82	389	274.57
45	106.95	218	84.44	390	196.09
46*	234.69	219*	590.58	394	149.70
	1,028.13	220	1,806.18	395	94.17
48	642.25	221	1,063.86	397*	1,319.28
49	213.02	222*	1,133.07	399	1,187.13
50*	109.21	223	914.82	401	424.37
51	532.42	224	103.61	402	253.43
52	143.04	226*	532.94	403	116.21
53	1,630.50	230	1,533.73	406	329.48
55	590.22	231	336.59	407	502.23
56	793.07	233*	1,696.18	408	419.63
57	401.42	234*	938.66	412	93.85
59	847.39	235	139.76	413	45.97
63	1,682.04	236	270.77	414	1,212.74
65	28.91	237	423.14	415	101.95
66	117.66	238	2,107.09	416	74.08
67	130.27	240	1,070.22	418	71.50
70	583.00	241	88.81	419	14.02
73	118.25	243	24.56	421	85.14
75*	312.03	245	1,047.32	422	715.16
76*	1,610.23	247	90.52	423	693.91
78	593.40	248	130.53	424	741.42
81	109.34	253	154.80	426	49.71
82	1,277.52	254	279.52	427*	825.26
83*	2,929.19	256	421.68	430	1,625.71
86	402.25	257*	1,415.39	432	1,380.74
87	45.00	258	6.08	433	53.15
88	1,819.41	259	380.84	434*	1,566.72
91*	147.48	260	48.81	437	2,900.41
92	19.97	261	241.04	438	83.76
93	385.75	264	28.11	439	856.60
94	3,199.58	265	10.02	440	22.86
95*	192.12	266	840.68	441	319.74
96	406.18	267*	463.77	442	216.84
98	99.63	268	309.80	443	3.55
99	78.58	269	234.21	444	715.26
100	4.97	270	774.79	445	924.14
101	150.41	274*	250.00	448*	432.05
102	870.59	275	200.65	450	672.44
103*	292.52	276	1,376.96	451	1,158.70
104	111.05	277	697.36	452	719.39
105	155.16	280	61.15	454	282.13
106	1,042.63	281	367.31	455	175.49
107	43.78	282	120.37	456	174.22
108	17.39	283	411.70	457	440.16
109	77.33	285	470.43	458	1,901.31
112	379.23	286	184.97	459	459.25
113	408.08	287*	1,164.82	460	1,511.93
114	562.09	288	54.16	461	266.24
115*	326.39	290	141.03	462	401.72
116	419.09	291	400.49	463	52.00
119	67.32	292	1,992.17	464	243.46
120	445.30	293	191.63	465	597.28
121	352.26	295	341.64	466	276.81
122	102.06	296	32.87	468*	138.82
123	867.69	301	600.98	471	714.68
124	63.53	303	33.60	472	850.35
125*	800.83	304	247.57	473*	1,883.48
		305*	1,190.00		
126	11.46	306	116.59	484*	330.18
127	986.66	307	2,633.00	476	12.14
129	10.67	312	28.12	481	273.51
131*	362.70	316	1,559.05	484	703.34
133	454.09	317	226.16	485*	28.15
134	429.21	318	54.17	487	133.81
136*	663.34	320	367.28	488	231.56
137	451.59	321	732.78	489*	965.92
142*	514.12	322	158.64	490	231.34
145	62.25	323	130.37	492*	2,873.52
146*	956.78	324	259.33	494	52.94
147	859.81	325	777.58	496	290.40
149	44.95	328	315.69	497	128.86
151	72.06	330	319.13	498	99.11
156	401.14	332	150.82	500	367.81
158	391.37	333	164.62	502*	677.95
161	984.32	336	493.39	503	168.92
162	370.15	337	1,605.02	504*	356.26
163	1,035.56	338	35.64	505	139.35
166	381.91	339*	371.14	506	6.04

Вкладки зібрані в усіх клясах Життьового Забезпечення 198,494.11

Вплати вкладок Акцидентового Забезпечення

Відділ	Заплатня	Відділ	Заплатня	Відділ	Заплатня
1	6.20	171*	49.55	350	3.20
5	6.50	172	8.10	353	30.30
6	22.00	173	69.00	355	11.00
8	40.40	174	88.10	358	43.50
11	11.00	175	11.00	360	18.20
12	11.00	180	17.50	367	56.20
14	20.00	194	.30	369	13.15
16	32.80	200	19.50	371	11.85
20	11.00	204	20.20	372	6.50
22	96.40	205	12.20	374	9.20
25	9.20	206	21.30	375	4.80
27	21.75	209	13.20	377	4.80
29	1.75	214	12.00	378	8.15
32	35.85	217	18.30	383	6.50
37	12.50	219*	29.15	385	49.05
43	24.90	221	75.15	387	8.30
44	6.55	222	25.50	394	11.00
46	37.00	230	17.60	399	16.50
47	50.60	231	16.00	401	9.20
49	28.00	233	113.20	402	36.05
50	2.45	234	1.65	406	8.30
53	19.50	235	8.30	407	24.00
55	5.00	236	9.20	408	3.20
59	34.75	238	8.30	415	4.80
66	13.20	240	81.70	416	31.70
70	47.10	243	11.00	418	22.00
76*	44.30	245	14.50	419	2.90
78	16.65	247	.75	421	11.00
82	40.50	248	2.55	422	11.35
83*	29.90	253	2.00	423	38.95
93	10.20	254	9.20	424	14.60
94	61.70	257	29.00	426	23.20
95	11.40	259	6.50	427	36.50
96	19.75	261	42.00	430	34.30
102	.85	266	74.30	434*	140.30
105	14.80	267	11.00	437	3.25
106	4.80	268	14.00	439	10.40
108	.85	269	19.50	440	37.00
114	36.60	270	5.80	441	14.80
115	20.20	277	.85	442	9.20
116	12.95	280	11.00	444	27.65
120	1.70	282	.85	445	68.60
121	2.20	283	19.50	448	23.20
124	1.60	287	42.80	450	14.00
125	32.70	291	11.00	452	17.50
127	28.65	292	43.80	454	19.50
131	2.90	293	1.65	458	55.40
133	14.45	295	12.20	459	.85
142	4.50	320	10.15	460	61.00
146	38.50	328	19.25	465	23.15
147	86.40	333	10.10	471	32.00
149	9.20	336	31.05	472	9.75
151	6.90	337	26.00	473*	24.50
156	16.70	340	36.00	481	11.00
158	26.00	341	2.45	484	26.00
163	6.50	345	9.20	490	8.70
166	9.20	346	31.95	497	8.85
168	9.45	348	35.20	502	23.20
170	26.60	349	38.05	503	6.65

Вкладки зібрані в клясі Акцидентового Забезпечення 3,938.85

ВИПЛАТИ ПОСМЕРТНИХ ЗАПОМОГ ЗА МІСЯЦЬ ВЕРЕСЕНЬ 1989 Р.

Відділ	Ім'я і прізвище	Сума
36	Естел Енн Чефі	1,000.00
37	Стела Ціцінські	1,000.00
47	Д-р Богдан Рибчук	1,000.00
53	Анна М. Федунок	500.00
59	Броніслава Шиманська	391.00
70	Павло Чайка	1,000.00
78	Антоній Я. Панак	1,000.00
91	Джозеф Терри Вінсльов	1,000.00
103	Маргарет Марія Танін	500.00
105	Михайло Котовський	1,000.00
106	Мирослав Подоляк	500.00
113	Антоній М. Пеніх	500.00
116	Михайло Стадник	1,000.00
125	Євдокія Онищук	500.00
127	Михайло Іваничко	1,000.00
161	Петро Войтечко	1,000.00
164	Лавро Роль	500.00
171	Іван Баричко	1,000.00
182	Джордж Савндерс	500.00
200	Наталія Гіт	200.00
206	Бріян М. Макар	20,000.00
221	Агафія Коцур	500.00
221	Віктор Шило	500.00
235	Микола Прох	1,000.00
242	Френк Мазур	1,000.00
243	Володимир Смага	2,000.00
266	Марія Підліська	500.00
276	Петро Войтечко	400.00
283	Михайло Чорній	1,000.00
283	Михайло Чорній	1,000.00
285	Григорій Кущ	1,000.00
292	Стефанія Е.Гоменік	1,000.00
292	Стефанія Е.Гоменік	1,644.00
301	Ольга Воловнік	1,000.00
306	Степан Скалацький	1,000.00
330	Іван Ґошольок	500.00
360	Ема Іскальо	1,000.00
361	Марія Прончак	500.00
371	Анна Сейц	500.00
375	Андрій Карней	500.00
375	Андрій Карней	500.00
375	Іван Карней	500.00
375	Іван Карней	1,000.00
378	Віліям Зенюк мол.	1,000.00
379	Майк Данилишин	2,000.00
455	Роман Наум	1,000.00
486	Анізія Шумило	1,000.00
	Разом	58,635.00

КАНАДА

Відділ	Ім'я і прізвище	Сума
432	Євгенія Менделюк	1,500,00
432	Богдан Ваньо	2,000.00
434	Ярема Савка	500.00
	Разом	4,000.00

ВИПЛАТИ ЗАПОМОГ З БРАТСЬКИХ ФОНДІВ ЗА МІСЯЦЬ ВЕРЕСЕНЬ 1989 Р.

Відділ	Ім'я і прізвище	Сума
22	Анна Каган	50.00
37	Юлія Віг	50.00
39	Марія Гриник	50.00
45	Стефанія Повалячек	50.00
45	Анастазія Сівак	50.00
63	Осип Едвард Васек	50.00
70	Стефанія Білик	50.00
70	Параскевія Шеремта	50.00
147	Іван Цар	50.00
147	Марія Цар	50.00
164	Михайло Кукорльо	50.00
168	Володимир Пітула	50.00
173	Іван П. Серба	50.00
180	Осип Сис	50.00
206	Анна Боднар	50.00
221	Петро Такой	50.00
221	Стефанія Куліш	50.00
256	Володимир Г. Стаков	50.00
287	Павло Бойчак	50.00
333	Володимир Боберський	50.00
347	Галина Мудрий	50.00
352	Юлія Яворська	50.00
364	Серафіна Ковбасюк	50.00
488	Лідія Олійник	50.00
	Разом	1,200.00

ФІНАНСОВИЙ ВІДДІЛ ПРИБУТКИ ЗА ВЕРЕСЕНЬ 1989

Членські вкладки	$202,432.96
Прибутки книгарні і друкарні	149,685.99
Прибутки від інвестицій:	
Бондів	$361,928.37
Реальності в Кергонксоні, Н.Й.	128,109.43
Гіпотечних позичок	51,306.56
Членських позичок	2,580.16
Уділів	15,036.84
Банків	5,352.81
Разом	**$564,314.17**
Звороти:	
Федеральних і стейтових податків та соціяльного забезпечення працівників	$63,407.11
За дозрілі вивінувальні грамоти	3,000.00
Податків від заморгеджованих реальностей	1,500.00
Премії шпитального забезпечення працівників	1,483.26
Коштів асекурацій	600.00
Кошти публікації „Свободи"	34,615.17
Коштів Відд. Братської діяльности	13,920.00
Загальних канцелярійних видатків	110.00
Коштів телефону	5.20
Коштів канцелярії у Вашінгтоні	200.00
Разом	**$118,840.74**
Різні прибутки:	
Переносне конто	$756,892.41
Разом	**$756,892.41**
Інвестиції:	
Дозрілі і продані бонди	$1,291,907.20
Сплачено гіпотечних позичок	62,583.33
Сплачено членських позичок	6,099.47
Разом	**$1,360,590.00**
Разом загальний прибуток на вересень 1989	**$3,152,756.27**

ВИДАТКИ ЗА ВЕРЕСЕНЬ 1989

Виплати членам:	
Грошові звороти	$39,819.02
За дозрілі вивінувальні грамоти	92,142,25
Посмертні допомоги	62,635.00
Відсотки від посмертних допомог	193.56
Вкладки за дітей, яких родичі померли	144.53
Премії за реасикурацію	33.26
Дивіденда членам	1,348.45
Повернені вкладки	202.70
Допомога з Фонду Братського	1.200.00
Стипендії	4,300.00
Разом	**$202,018.77**
Видатки:	
Канцелярії у Вашінгтоні	$15,329.17
Союзівки	229,263.64
Книгарні і друкарні	179,499.99
„СВОБОДА" за орган	35,000.00
Організаційні видатки:	
Оголошення	$7,736.79
Лікарські бадання нових членів	229.45
Винагорода обласних організаторів	2,689.88
Винагорода Відділових організаторів	287.80
Кошти подорожей обласних організаторів	142.20
Винагорода головного лікаря	375.00
Кошти обласних засідань	40.00
Разом	**$11,501.12**
Платні, забезпечення і податки:	
Платня головних урядовців	$15,428.75
Платня працівників	60,931.66
Премії за шпитальне забезпечення працівників	1,002.75
Федеральні і стейтові податки та соціяльне забезпечення працівників	51,528.64
Разом	**$128,891.80**
Загальні адміністративні видатки:	
Кошти актюарія і статистики	$12,635.00
Книжки і друки	90.21
Загальні канцелярійні видатки	3,518.73
Кошти правні	1,838.25
Кошти канадської канцелярії	173.27
Поштові оплати	1,646.34
Кошти друків і приборів	2,295.42
Обслуга машин	269.31
Кошти телефону	1,076.88
Загальні кошти подорожей	4,276.59
Разом	**$27,820.00**
Різні видатки:	
Дотації	$4,100.00
Спортова акція	553.35
Виплати Відділу Братської діяльности	34,679.10
Страта при виміні кан. валюти	2,111.29
Кошти компютеризації	3,300.00
Переносне конто	636,843.41
Разом	**$681,587.15**
Інвестиції:	
Закуплено бонди	$1,172,445.08
Закуплено уділи	15,036.84
Уділено позички на підклад грамот	5,430.16
Капітальний ремонт на Союзівці	5,953.64
Разом	**$1,198,865.72**
Видатки за вересень 1989	**$2,709,777.36**

БАЛЯНС

СТАН ЧИННИЙ:		СТАН ДОВЖНИЙ: Фонди	
Готівка	$774,018.02	Забезпечений	$62,789,431.28
Бонди	47,880,866.51	Акцидентовий	1,753,847.53
Уділи	1,389,862.99	Братський	(307,491.80)
Гіпотечні позички	5,359,889.76	Сирітський	389,564.36
Позички на грамоти	611,677.62	Захисту	(654,307.29)
Реальності	2,295,050.85	Наглої потреби	71,715.59
Друкарські і електронічні машини	306,842.88		
Позичка для корпорації Дому УНС	5,320,000.00		
Позичка для УНС Корп. ім. Д. Галичина	104,551.04		
Разом	**$64,042,759.67**	**Разом**	**$64,042,759.67**

ЗВІТ ОРГАНІЗАЦІЙНОГО ВІДДІЛУ УНСОЮЗУ

ЗА МІСЯЦЬ ВЕРЕСЕНЬ 1989 РОКУ

ЗДОУТКИ ОРГАНІЗАТОРІВ УНСОЮЗУ ПО ОКРУГАХ У ВЕРЕСНІ 1989 Р.

Ч.В.	Організатор	Придбав у вересні	Сума забезпечення	АДД	СП	Разом у 1989р.
	Округа АЛЛЕНТАВН					
48	Н.Дубик	1	3,000		1	1
	Округа БОСТОН					
307	Д. Ґалонжка	4	35,000	1		8
	Округа ЧИКАҐО					
22	Гелен Олек Скот	6	18,000	2	4	27
103	А.Дорошенко	1	3,000			1
379	В. Семків	2	13,000			12
423	М. Куропась	4	65,000			6
452	І. Попик	1	3,000			6
		14	102,000	2	4	
	Округа КЛІВЛЕНД					
336	В. Шмагло	1	3,000			2
	Округа ДІТРОЙТ					
20	Р. Куропась	1	18,000			2
94	Р.Татарський	1	3,000			5
146	Г. Корбяк	3	10,000	1	1	4
174	А. Слюсарчук	1	10,000			18
183	Катерина Назарк	1	2,000		1	5
		7	43,000	1	2	
	Округа МОНТРЕАЛЬ					
473	Віра Баніт	1	3,000			1
	Округа НЮАРК					
133	Я. Леськів	1	3,000			1
	Округа НЮ ГЕЙВЕН					
59	Т. Сливінський	1	3,000			6
414	І. Телюк	1	1,000			5
		2	4,000			
	Округа НЮ ЙОРК					
8	Марія Кульчицька	1	10,000			2
158	Емілія Саноцька	1	3,000			3
267	І.О. Флис	1	10,000			2
489	М. Шпитко	1	5,000		1	5
		4	28,000		1	
	Округа ПАССЕЙК					
134	Уляна М. Дячук	1	3,000			3
	Округа ФІЛЯДЕЛЬФІЯ					
83	С. Гавриш	4	18,000			7
156	Ярослава Шабатура	1	3,000			1
162	Д. Федорійчук	1	3,000			4
173	П. Щерба	4	12,000			5
231	В. Пастушок	2	15,000	1		27
247	Любомира Шеремета	2	15,000		1	3
268	Е. Барилка	1	3,000			3
269	Христина Ґербеги	6	23,000	3	3	8
352	Я. Щербак	2	11,000			2
375	П. Тарнавський	1	5,000	1		7
422	Ю. Будерацький	1	2,000		1	3
		25	110,000	5	5	
	Округа ПІТТСБУРҐ					
53	Д. Головатий	5	20,000		5	15
276	С. Іваницький	1	2,000		1	2
		6	22,000		6	
	Округа РОЧЕСТЕР					
43	Д. Прістай	1	2,000		1	15
217	С. Приймак	1	5,000	1		20
316	І. Ґалуга	1	3,000			5
		3	10,000	1	1	
	Округа ШАМОКІН					
78	Марія Петрунцьо	1	10,000			3
389	М. Хомин	1	10,000			3
		2	20,000			
	Округа СИРАКЮЗИ/ЮТИКА					
21	І.Бараник	1	20,000			1
39	Уляна М. Дячук	1	25,000			4
121	Естер Фатюк	1	2,000		1	4
		3	47,000		1	
	Округа ТОРОНТО					
432	Ярослава Зорич	1	3,000			4
	Округа ТРОЙ					
13	П. Шевчук	5	15,000			14
88	Стефанія Гаврилюк	1	5,000			11
	В. Квас	2	10,000			
		8	30,000			
	Округа ЯНҐСТАВН					
348	Марія Макар	2	20,000			3
	НЕОБ'ЄДНАНІ ВІДДІЛИ В АМЕРИЦІ					
3	Н. Бойко	3	45,000			24
488	А. Лінєвич	2	8,000	1		4
		5	53,000	1		

ЗДОБУТКИ ОКРУГ УНСОЮЗУ У ВЕРЕСНІ 1989 РОКУ

П.Ч.	Округа/осідок	Число Відділів	Придбано чл. у вересні	Разом	Забезпечення на суму: у вересні	Разом у 1989 р.	АДД
	Округи ПЕНСИЛЬВЕНІЇ						
1.	Філядельфія	40	25	149	110,000	828,000	22
2.	Піттсбург	18	6	60	22,000	257,000	—
3.	Шамокін	17	2	37	20,000	195,000	4
4.	Алентавн	13	1	18	3,000	127,000	5
5.	Скрентон	5	—	8	—	55,000	—
6.	Вілкс Бери	6	—	10	—	34,000	—
	Разом	**99**	**34**	**282**	**155,000**	**1,496,000**	**31**
	Округи МЕРИЛЕНДУ						
	Балтімор	8	—	22	—	120,000	4
	Округи НЮ ЙОРКУ						
1.	Ню Йорк	30	4	53	28,000	359,000	2
2.	Сиракюзи-Ютика	13	3	40	47,000	217,000	2
3.	Рочестер	11	3	55	10,000	257,000	9
4.	Трой	8	8	37	30,000	175,000	2
5.	Боффало	6	—	21	—	75,000	3
	Разом	**68**	**18**	**206**	**115,000**	**1,083,000**	**18**
	Округи НЮ ДЖЕРЗІ						
1.	Нюарк	18	1	21	3,000	73,000	2
2.	Джерзі Сиҭі	10	—	28	—	248,000	1
3.	Перт Амбой	12	—	12	—	40,000	1
4.	Пассейк	4	1	23	3,000	254,000	2
	Разом	**44**	**2**	**84**	**6,000**	**615,000**	**6**
	Округи ІЛЛИНОЙ, МИШИҐЕН, ОГАЙО						
1.	Чикаго, Ілл.	29	14	94	102,000	475,000	10
2.	Дітройт, Миш.	20	7	51	43,000	424,000	9
3.	Клівленд, Огайо	19	1	22	3,000	128,000	1
4.	Янгставн, Огайо	7	2	19	20,000	89,000	—
	Разом	**75**	**24**	**186**	**168,000**	**1,116,000**	**20**
	Округи НОВОЇ АНГЛІЇ						
1.	Ню Гейвен, Конн.	14	2	28	4,000	108,000	4
2.	Бостон, Масс.	5	4	23	35,000	98,000	2
3.	Вунсакет, Р. Ай	6	—	17	—	218,000	—
	Разом	**25**	**6**	**68**	**39,000**	**424,000**	**6**
	Округи ЗАХІДНІХ СТЕЙТІВ Америки						
1.	Центральна	6	—	3	—	23,000	—
2.	Міннеаполіс, Мін.	6	—	3	—	38,000	—
3.	Ст. Луіс, Мо.	3	—	2	—	8,000	—
	Разом	**15**	**—**	**8**	**—**	**69,000**	**—**
	НЕОБ'ЄДНАНІ ВІДДІЛИ В АМЕРИЦІ	20	5	43	53,000	845,000	3
	Округи КАНАДИ						
1.	Торонто, Онт.	20	1	29	3,000	123,000	3
2.	Монтреаль, Квеб.	7	1	18	3,000	151,000	6
3.	Ніягара, Онт.	10	—	14	—	143,000	4
4.	Захід Канади	14	—	8	—	68,000	1
	Разом	**51**	**2**	**69**	**6,000**	**485,000**	**14**
	ЗАГАЛЬНА СУМА	**405**	**91**	**968**	**542,000**	**6,253,000**	**102**

Громадська діяльність під час відпочинку

Українські професіоналісти, учасники шостої з черги однотижневої зустрічі Клюбу „Сузі-Кю" на Союзівці в серпні ц.р., не лише приємно провели свій літній відпочинок, але придбали фонди на такі важливі культурно громадські цілі, як оборона людських прав та будівельний фонд Українського Музею.

Заплянували та зреалізували льотерію, прихід з якої в сумі 2,052 дол. розділено на „Американці в обороні людських прав на Україні" 1,000 дол., і 1,052 дол. на Український Музей в Ню Йорку.

Не легке завдання переведення льотерії блискуче виконав Богдан Домарадський. Його природний гумор, життєрадісність та дотеп створили надзвичайно веселу товариську атмосферу, що запевнило такий гарний вислід. Богданові належиться особлива подяка за його вміле проведення льотерії. Також велика подяка членам комітету, які помагали у переведенні льотерії, а саме: Юлії Нестерук, Орестові Бистріяникові, і Павлові Зайцеві. Рівнож подяка всім добродіям членам і нечленам Клюбу Сузі-Кю, що пожертвували предмети на льотерію.

Біля 75 учасників різного віку і різних професій, зустрілося цього року на Союзівці в основному з Америки і Канади, але навіть дехто з України. Були журналісти, мистці, інженери, компюторські спеціялісти, лікарі, бібліотекарі, юристи, підприємці, фармацевти та інші.

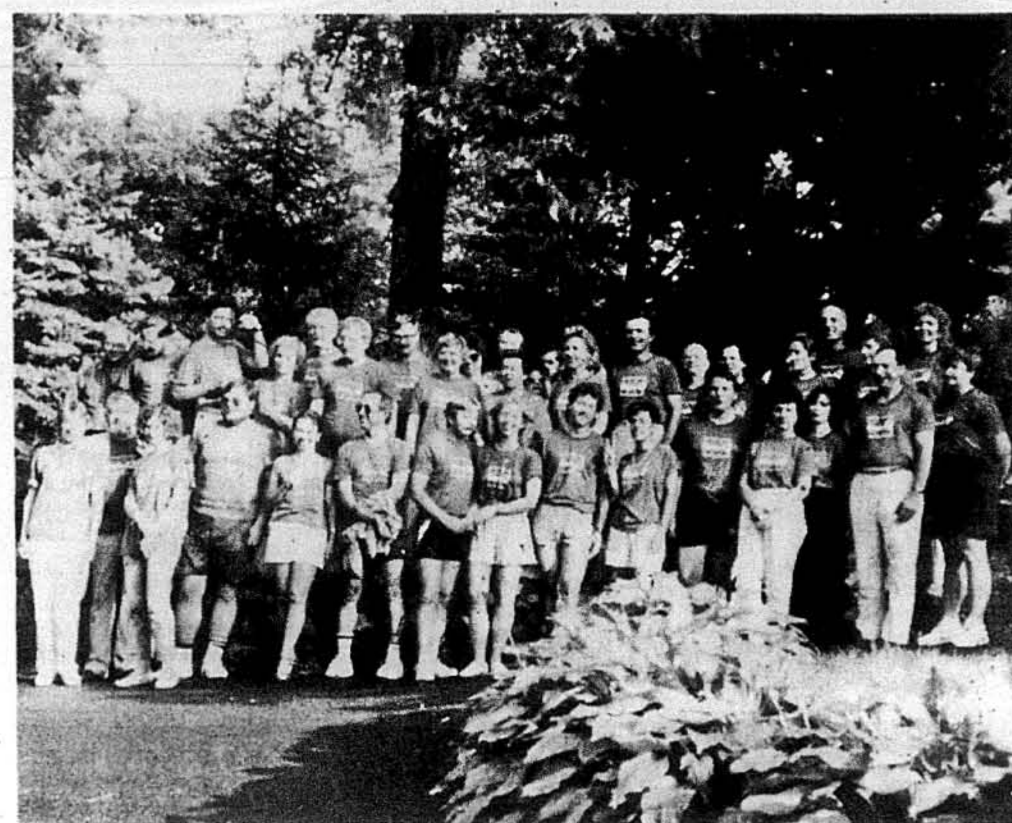

Професіоналісти — учасники Клюбу „Сузі-Кю"

Словом, була різноманітна група і різноманітна товариська програма, при чому учасники мали вільний вибір відносно участи у запланованому. Згадаємо дещо з програми: прогулька в гори, теніс, відбиванка, показ прозірок про Африку, плавба на ріці Делавар, поїздка до Глен-Спей на традиційну щорічну Арґентинську вечерю, вечірні бесіди, вечір українського вишиваного вбрання.

Була також і поважна програма, а це зустріч з головою АГРУ, Боженою Ольшанівською, яка розповіла про її участь у „поході миру" з Одеси до Києва, виступ Одарки Полянської про її участь в конференції в Парижі на тему людських прав та про зустріч з Левком Лукіяненком, а о. Богдан Лукі дав образ української церкви у боротьбі.

Надзвичайно цікаві були прозірки і розповіді до них Богдана Годяка, журналіста з Пітсбурґу, вони дали численним слухачам образ щоденного життя звичайних людей на Україні, як рівнож зустрічі з українськими церковними і культурно-громадськими діячами. На програму були запрошені всі гості Союзівки та українські мешканці Керґонксону.

Треба згадати, що кожного літа на серпневих зустрічах „Сузі-Кю" є нові учасники, а деякі то вже „ветерани". Цього літа дехто з „ветеранів" проміняв Союзівку за Африку. Учасники зустрічі були справді занепокоєні мовчанкою „делегата", та справді дуже зраділи вісткою, що „делегація" не лише щасливо вийшла на верх гори Кіліманджаро, але там прикріпила до стовпа український національний прапор з написом „Україна" — для інформації туристам.

Наче блискавкою проминув приємний, веселий, багатий на враження тиждень дозвілля. Нові знайомства, нові друзі. З почуттям вдоволення та не без жалю прощалися учасники, заплянувавши зустрітись хоча у невеликих ґуртах декілька разів в часі року, а це: грудень 1989 — зустріч в Ню-Джерзі, січень 1990 — „Маланка в Торонто, лютий — лещатарський „вікенд" в Гантері, „Меморіял Дей" — вікенд над морем.

Наступна літня зустріч Клюбу „Сузі-Кю" відбудеться у серпні 1990 на Союзівці. За дальшими інформаціями звертатися до організаційного комітету клюбу: Олі Нестерук (Конн.) 203) 953-5825, Дани Сіянчук (Оттава) 613/ 233-0137, Анізії і Юрка Мицаків (Ню Йорк) 718/ 263-7978.

Пробудитель...

(Закінчення зі стор. 2)

„перероби": переклади Шашкевича і Головацького сербських народних пісень та уривки з чеського Короледвірського рукопису в перекладі Шашкевича. Четверту частину — „Старина", займають три історичні пісні „із старих рукописів" та відомість про слов'янські й українські рукописи в монастирі оо. Василян у Львові. Альманах закінчувався рецензією Шашкевича на книжку Йосипа Лозинського під назвою „Руське весілє". Такий зміст „Русалки Дністрової" показав новий шлях розвитку українського письменства в духовому житті галицьких українців. „Я пробував, — говорив Маркіян Шашкевич — своїх сил в українській мові, як своїй рідній, що знаю різниться від російської і церковної мови, і думав покласти підвалини для її розвитку і через те зарадити недостачі української літератури". Маркіян Шашкевич перший звернувся одверто до народу, заговорив його мовою. Поет проголосив девізу: „Пиши, як чуєш, а читай, як видиш". „Всі ті, — зазначає Франко, — хто знав особисто Шашкевича і пам'ятав ті часи, коли появилися його писання чи друком чи у відписах, стверджують згідно, що вони робили дуже велике враження, були немов блискавка серед темної ночі". На превеликий жаль, за обмеженістю місця не можу зробити навіть короткий перегляд його творів, але мушу зазначити, що Шашкевич виступив у літературі передусім, як романтик. У своїх історичних поемах, у балядах, в інтимній ліриці поет дав яскраві, барвисті образи і картини. Поетична мова Шашкевича енерґійна, глибоко емоційна, наскрізь афористична.

Іван Франко (1884) в листі до Клементини Попович-Боярської (українська письменниця і громадська діячка, вчителька за професією, яка разом з Уляною Кравченко і Наталією Кобринською брала участь у прогресивному жіночому русі) зазначав про загальноукраїнське значення М. Шашкевича. Він казав; „його поезії чарують і завсіди будуть чарувати читателя тим, що виплили з серця чистого, з душі і з темпераменту оригінального і дуже симпатичного". Маркіян Шашкевич — найбільший поет передшевченківської доби. Це художник глибоких соціяльних узагальнень широкого охоплення дійсности. Його філософська і публіцистична лірика — войовнича і в своїй основі цілком народна. Його поетична спадщина — коштовна перлина в духовній скарбниці українського народу. Провідний мотив Шашкевичевої творчости — заклик до національного єднання на демократичній основі, ідея захисту рідної мови і культури: — „Руська мати нас родила, Руська мати нас повила, Руська мати нас любила; Чому ж мова єй не мила? Чом чужою полюбляєм?". „Руська Мати" — це народна Україна, рідний край.

Тяжка хвороба (туберкульоза), на яку хворів М. Шашкевич ще з шкільних років, а також зовнішні соціяльні і матеріяльні обставини привели молодого поета в 32 роки до могили. Помер він 7-го червня 1843 року. Спочатку був він похований у Нестаничах, а через 50 років прах Маркіяна Шашкевича урочисто перенесли до Львова на Личаківський цвинтар. Портрета письменника не залишилось, його створено пізніше за тими свідченнями, що їх подав Яків Головацький та з фотографії його сина.

Літературно-художня творчість М. Шашкевича не одразу стала відома широкому читачеві. Тільки незначна частина його творів була надрукована за життя. Так, у 1835 році вірш „Голос галичан", у 1836 році — „Азбука і абецадло", 1837 р. „Русалка Дністровая", де вперше було опубліковано кілька творів М. Шашкевича, що дійшли своєчасно до читача. З творами М. Шашкевича публіка ознайомилася вже після його смерти, насамперед із збірки „Вінок русинам на обжинки", виданої 1846 року у Відні. Пізніше твори Шашкевича друкувалися у галицькій періодиці: „Зоря Галицька", „Вісник для русинів", „Вечерниці", „Основа", „Зоря", а також у збірниках та альманахах.

„Українська мова сьогодні і завтра"

Конференція „Українська мова сьогодні і завтра", яка відбулась 21-го жовтня, 1989 року в Українському Освітньо-Культурному Центрі у Філядельфії, підготована комітетом „Українська мова і двомовне навчання" при Українській Спілці Професійних Учителів (УСПУ) — була незвичайною. Вона сильно порушила найпекучішу справу буття українського народу — його мову. Цитуючи за доповідачем д-ром Іваном Головінським слова Митрополита Максима Германюка: „Мова — це душа кожного народу, а душа — це сам Бог у кожній людині... хто відрікається своєї мови, той відрікається себе самого, своїх батьків і свого народу" і слова Митрополита Іларіона: „Мова — це душа народу. Чиєю мовою говориш, того й душу носиш. З мовою міцно зв'язана рідна культура, вікова рідна традиція, ціле рідне життя", — це віддзеркалює суть конференції.

Д-р Ольга Рубійо говорила про незавидний стан неангломовних груп в Америці, до яких належить також й українська.

Д-р Наталія Пазуняк передала нам образ зміни в українській мові впродовж XX століття з прекрасним історичним вступом.

Сестра Миронія представила незавидний стан українського католицького шкільництва та неґативне думання деякої громади відносно всього що українське, кидаючи при тому світло надії на краще майбутнє.

Іван Соколовський, програмовий керівник двомовного навчання на Альберту в Канаді, не тільки виголосив дуже цікаву доповідь про навчальні матеріяли на майбутнє, але й привіз зі собою і попередньо вислав поштою цілу виставку книжок, яку з цікавістю оглянув також гість з України, депутат Володимир Яворівський, який передав привітання конференції особисто.

Юрій Бадзьо не міг прибути на конференцію, але в його заступстві прекрасно вив'язалася про стан української мови в Україні членка Української Гельсінкської Спілки, учителька Ірина Чабан, яка передала нам багатство інформації про дуже важкий стан української мови на Україні.

Д-р Іван Головінський завершив конференцію доповідлю — „Українська мова як основний чинник національного самозбереження" і тим кинув нам жмут думок, що робити в майбутньому: „Живучи в діяспорі, ми повинні б собі пригадати, що людина є не тільки продуктом свого суспільного оточення, але що вона також творить своє оточення силою своєї волі і зусиль. Отже ж творім своє оточення і свої вартості".

Вкінці не можемо забути щиросердечного привітання конференції Митрополита Української Католицької Церкви в ЗСА Стефана Сулика, за що ми від глибини серця дякуємо.

Щира подяка за привітання від СКВОР передане директором „Нашої Рідної Школи" Шперналем.

Подяка належиться Олімпії Гайдучок, яка без винагороди дала притулок гості з України Ірині Чабан і гостеві з Канади Іванові Соколовському.

Фундації Українського Вільного Університету, Фундації п-ва Ценків „Добро творити" при Т-ві „Св. Софія" і Іванові Антонюкові складаємо особливу подяку за фінансову допомогу, яка була незвичайно важливою для переведення конференції.

Сердечна подяка членам комітету: Сестрі Миронії, Іванові Праскові, Наталії Лукіянович, д-рові Ігореві Мірчукові, Ірені Скульській за добру волю, охоту і підтримку.

Зиновій Квіт

В Дітройті відзначили 50-ліття проголошення незалежности Карпатської України

З великою докладністю приготована академія для відзначення 50-ліття проголошення незалежности Карпатської України, запевнила в наслідках небуденний успіх цієї імпрези. Діловий комітет на чолі з д-р Марією Балтарович (вона — уродженець Карпатської України), приготував цікаву програму як під оглядом суттєвої та наукової аналізи тих подій в доповідях промовців, так і її мистецької частини.

В короткому слові д-р Микола Климишин згадав про ненависть і страх загарбників-сусідів, які до цієї пори тримали ту частину української землі та її народ в неволі. Однак народ не затратив своєї національної свідомости. Під звук гармат Другої світової війни сойм Карпатської України проголосив незалежність. І те, що сьогодні діється в Україні, це ще один доказ живучости українського духа та підстава до надії на остаточну перемогу.

Д-р Михайло Пан, також уродженець Карпатської України, із гордістю вказав на цей факт, що кількасотлітня неволя і завзята боротьба з українством, в моменті пригожої ситуації, виявилась цілковито невдалою. Впродовж століть неволі все з'являлися герої, які в полум'яних словах пригадували народові, хто він. І коли настав відповідний час, не було в діях представників народу хитань в програмі національного відродження. Вже з хвилиною розпаду Австро-угоської монархії 22-го січня 1919 року, Конґрес Карпатської України постановив стати частиною вільної української держави. Влучення цієї частини нашої землі до чеської держави не заломило духа народу. Культурне життя розвивалося буйно, багато втікачів з України знайшли там прихильне пристановище. Тому, коли надійшов знаменний 1939 рік і чеська держава з Наказу Гітлера перестала існувати, карпатські українці не дивлячись на німецькі погрози, проголосили самостійність.

Для українського народу це один з тих світлих епізодів, який не зважаючи на свою короткотривалість стає леґендою, джерелом мрій, дороговказом та вкінці могутнім поштовхом до майбутніх політичних дій.

Надзвичайно зворушливим був спогад о. Севастіяна Сабола, ЧСВВ, капеляна Карпатської Січі. Як людина чутливого серця та поетичних і письменницьких здібностей, він своїм описом трагічних моментів дій ених боїв, зворушив слухачів до глибини їх сердець. Але, як він писав в своєму знаменному спогаді, „без смерти нема Воскресіння".

Багата і різноманітна була мистецька частина програми. Вперше в Дітройті виступив жіночий хор „Веснівка" з Торонто. Жодний наш хор на еміґрації не відбув стільки концертних поїздок, як хор „Веснівка". Оцінюючи мистецький рівень цього хору, ми не будемо згадувати про чистість інтонації, бездоганну дикцію, та чіткість ритміки. В такому хорі як „Веснівка" це атрибути самозрозумілі. Естетичне досягнення співу хору зумовлене талантом дириґентки та голосовою культурою співачок.

Хор „Веснівка" співав цим разом переважно реґіональні пісні Карпатської України. Дириґент Квітка Зорич-Кондрацька виявила себе знаменитим інтерпретатором пісень, передаючи це зрозуміння чутливому хорові.

Ревеляційною була деклямація Олени Глібович монтажу „На зелених горах". Любов до наших гір, виявлена в словах, знайшла могутній відгомін в її голосі на інтерпретації. Музична ілюстрація Б. Весоловського була віддана з глибоким пієтизмом та музично досконало в фортепіяновому супроводі Оксани Сушко, яка заслужено збирала вияви признання також за супровід хорові. Наталія Ґевко, обдарована драматичним тембром голосу, в своїй деклямації поеми Дан Мура „Срібна Земля", не лише вміла донести до слухачів суть цієї поеми, але також глибоко сколихнути їх почування. Роман Волонович в своїй деклямації, з мужеським патосом був протиВагою жіночим.

Академія вулбулася в неділю, 22-го жовтня ц.р.

Володимир Баран

Український Фестиваль на посілості Сестер Василіянок в Дженкінтавні

Усім відомий принадливий парк наших трудолюбивих сестер Василіянок, який знаходиться в Дженкінтавні, Па. поблизу Філядельфійської Митрополії і в якому знаходяться Академія Святого Василія як також і Менор Джуніор Коледж, що в цьому році відзначає 42-річчя академічної майстерности та високої якости.

І саме на цьому терені наші невтомні сестри кожного року влаштовують під осінню пору Український Фестиваль. Цього року ця очікувана атракція припала на неділю 1-го жовтня. Фестиваль розпочався в 11-ій год. вранці св. Літурґією, яку відслужив о. Бойсак в авдиторії Менор Джуніор Коледжу з участю численної української громади. Під час Божої науки отець звернув увагу на збереження і пошану нашого обряду, звичаїв, а особливо на збереження української мови і передання її в майбутнє покоління.

Після Богослужби народ прямував зі всіх сторін цієї гарної посілости до площі ярмарку, де розміщено під шатрами чисельні станки з різноманітними і принадливими товарами народної творчости, як: вироби керамічні, різьби, вишивка, кахлі, тканини, писанки, різдвяні орнаменти, книжки, українське образотворче мистецтво (живопис, скульптура, графіка), золоті вироби, намиста, як також різного роду безалькогольні напитки з перекусками.

Найважливішою атракцією Фестивалю була поява всім знаного ансамблю та учнів танцювальної школи „Волошки". Танцювальний ансамбль „Волошки" під керівництвом Андрея Папа нараховує 40 танцюристів, а його репертуар включає 40 традиційних танків зі всіх областей України. Ансамбль є знаний зі своїх виступів в північно-східній частині американського континенту і в Канаді, не тільки в українських, але також в американських середовищах. Учні Школи „Волошок" під керівництвом Ніни Прибольської, виконуючи танки „Гуцулка", „Буковинський танок" та „Вітерець", виявили свою талановитість та вмілість. Відтак поява ансамблю „Волошки" зачарувала всю публіку, виконуючи танки: „З Києва до Лубень", „Коханочка" та „Гопак". Цілому зарядові ансамблю, інструкторам Сузанні Юбинській, Тарасові Левицькому та хореографові Миколі Жуковину належиться признання за їхню талановитість, знання і посвяту.

Виступає танцювальний ансамбль „Волошки" з Філядельфії.

Український народний ансамбль „Казка" з Порт Карбон, Па.

Танцювальний ансамбль СУМА з Філядельфії „Весна".

Дитяча вокальна група проф. Зої Маркович відспівала ряд пісень: „Зацвіла в долині", слова Т. Шевченка, музика А. Фелипенка, „В городі", „У Карпатах", „Ой летіла зозуленька" та „Ой під гаєм". Всі пісні обробки проф. Зої Маркович. Дитяча вокальна група виявила свою милозвучність і чар української пісні.

Український ансамбль „Весна" також долучився до участи в фестивалі Менор Джуніор Коледжу і своїм виступом задемонстрував високоякісний український танок. Ансамбль „Весна", заснований Філядельфійським відділом СУМА в 1984 році, виступає від початку 1985 року. Інструктором школи і ансамблю є Галина Козак, яка має довголітній досвід як сольотанцюристка, хореограф та інструктор українських народних танців в ЗСА і Полудневій Америці. Адміністратором ансамблю є Юрій Голінеь, який має 15 років досвіду в цій ділянці.

Надзвичайно милим споминам залишиться у нас виступ українського народного ансамблю „Казка" з Порт Карбон, Па. Репертуар ансамблю включає українські традиційні і сучасні пісні. „Казка" займається рівночасно виконанням народних танців з Полтавської, Гуцульської і Бойківської областей. „Казка" виступає під час різних Пенсильвенійських святкувань, пропагуючи український танок і пісню.

Ведучий програмою мистець різьби Михайло Луців вив'язався зі свого обов'язку взірцево.

Особливу увагу треба присвятити пребагатій виставці українського народного мистецтва, яка відбулася в семінарійній залі бібліотеки коледжу. Після входу до кімнати прохожі мали змогу любуватися нанизуванням ґерданів виробу Анни Галамай і Сестри Йосафати Слободян; різнобарвистою вишивкою, поліським переволіканням, гуцульською низинкою, яворівкою, чернигівським і київським настилуванням та полтавською мережкою мисткині Стефанії Шумської Маєр; оранаментальним оформленням і вмілою композицією різного рода кераміки, переважно трипільської та гуцульської роботи Віри Трипецкої, яка рівночасно є акредитованою учителькою українського і американського народного мистецтва; принадливим гончарським і кахлярським виробом мисткині Наталії Кормелюк, писанками виробу Галини Бадуляк, Анни Галамай, Сестри Йосафати Слободян та покійної Параскевії Олесюк, які відзначалися великим художнім смаком. Цей зразок писанок був присвячений пам'яті Параскевії Олесюк, сестри родини Ткачуків, які були носіями гуцульських скарбів.

Було б гріхом не згадати оригінальности та екзотичности шкіряних виробів густо прикрашених різними орнаментами та чарівно різьблених сопілок майстрів: 75-літнього Миколи Павлюка та молодого Василя Юлі. Люди з приємністю гуртувалися довкруги старшоо віком, але сильного духом майстра-гуцула, який забавляв присутніх своєю милозвучною грою на одній із сопілок.

Координаторкою цієї вміло зорганізованої виставки була Христина Хомин Іжак, кураторка музейної збірки Студійного Осередку Української Культури Менор Джуніор Коледжу.

Була змога оглянути ще одну дуже поважну принаду Менор Джуніор коледжу, а саме їхній Студійний Осередок Української Культури, який включає музейну збірку, архіви, бібліотеку, різноманітність народної ноші різних областей України, багату збірку гуцульської кераміки, чисельну збірку ґерданів карпатської області та обрядові хліби. Студійний Осередок Української Культури заснували сестри св. Василія Великого у 1947 році, з ціллю збереження і розповсюджування спадщини і культури українського народу. Цього року під час Українського Фестивалю пишалася в музейній збірці особлива виставка гуцульських скарбів, мистецьких виробів Дмитра Ткачука.

Василіянський чин, без огляду на це, в якому кутку земної кулі його посілість, завжди виявляється активністю навчання та роз'яснення Божої премудрости. Сестри Василіянки займаються теж друкарством, видавництвом, розповсюдженням св. Письма, як також проповідництвом любови до свого обряду, української мови і культури.

Богдан Пастушак

Доповідь д-ра З. Когута в Філядельфії

Відрадним явищем в інтелектуальному житті діяспори є академічна активність науковців середнього і молодшого віку, того покоління, яке здобуло освіту поза межами України, хоча дехто з них народився ще в Україні.

Саме до цього невеликого гурту належить д-р Зенон Когут, історик, який недавно опублікував свою книжку англійською мовою: „Russian Centralism and Ukrainian Autonomy; Imperial Absorbtion of the Hetmanate (1760 — 1830)". Harvard Ukrainian Research Institute, 1988. В перекладі на українську мову. „Російський централізм та українська автономія: імперіяльне поглинення Гетьманщини (1760 — 1830 рр.)".

Дня 4-го листопада, ц.р. заходами Східньоукраїнського Інституту ім. В'ячеслава Липинського відбулася в приміщенні згаданого Інституту зустріч громадянства з д-ром З. Когутом, який виступив з доповіддю на тему, що є основою його опублікованої праці.

Прелеґента представив д-р Ярослав Пеленський, Президент Інституту, професор університету Айови. Д-р Зенон Когут осягнув ступінь доктора із спеціялізацією східньоевропейської історії в Пенсильванійському університеті з дисертацією на згадану тут тему. Його академічний профіль вирисовується на тлі таких його праць і становищ: довголітній дослідник в УНІ Гарварду; редактор важливої бібліографії: „American Bibliography of Slavic and East European Studies, 1980 — 1984; викладав історію в Мічиґанськім Стейтовім університеті; старший науковий спеціяліст у справах Східньої Европи та Радянського Союзу Конгресової бібліотеки в Вашінґтоні; автор низки підставових досліджень та статтей.

Авдиторія на доповіді д-ра З. Когута була переважно зв'язана в своїй діяльності з культурологічною тематикою. Д-р З. Когут дослідив той період історії України, що дотепер ще не підлягав докладним дослідам українських учених в присвяченій йому окремій монографії. А, як виявив прелеґент, це один з найсумніших і навіть найтрагічніших періодів в українській історії назагал.

Зародком суспільно-політичного стану України в другій половині 18 ст. і першій половині 19 ст. був Переяславський договір 1654, що як виявилося згодом, був найтрагічнішим непорозумінням двох цілком відмінних ментальностей — вільнолюбної демократичної настанови, притаманної українському елементові, усібленому на переговорах самим гетьманом Богданом Хмельницьким і козацькою старшиною, і — з другого боку царем Олексієм Михайловичем і його вірнопідданим боярством, для яких існував тільки авторитет „Помазаника Божого" царя — батюшки — государя, в той час, коли всі інші завойовані чи добровільно злучені з його царством — це піддані царя в рабськім стані послуху. Отож, „вольності козацькі", так високо ставлені козацькою старшиною в переговорах, були знівельовані вже самим розчерком пера царського ставленника і посла на переговори князя Батурліна, чого ні гетьман, ані старшина тоді не усвідомлювали, вважаючи царя своїм протектором тільки в обличчі польської загрози. Як не дивно, це непорозуміння не стало ясним навіть у моменті, коли післанник і представник царський князь Батурлін відмовився від акту присяги щого дотримання договору тоді, коли гетьман змушений був для завершення договору присягнути на вірність цареві. Згодом, видача козаками цареві гетьмана Дем'яна Многогрішного в кайданах — це тільки логічні наслідки трагічного непорозуміння між двома відмінними ментальностями: козаки прийняли тоді щиро царя, як свого протектора, тож те, що не входило в даний плян, було неприйнятним.

Доволі скоро історичні події доказали протилежне, а в 1709 р. відбувся бій під Полтавою, що був виявом чинного спротиву державного мужа гетьмана Івана Мазепи, але закінчившись поразкою, іще більше поглибив залежність Гетьманщини від царя, а тим самим обмежив автономні права лівобережжя. І за останнього з гетьманів — Кирила Розумовського, при всій його залежності від царського двору, було ряд проявів української автономії. Гетьман видавав універсали в своїй столиці Глухові. Він мав при собі Раду старшин, що, як законодавче тіло, відігравала ролю, рівнорядну з Соймом Польської Речіпосполітої. Та це вже були тільки рештки „вольностей козацьких". Їх ліквідувала послідовно цариця Катерина II, здійснюючи тим самим візантійсько-монгольський взірець вповні центролізованої автократії і безоглядного послуху в Москві — особисто цариці. Кінцевими ударами по українській автономії після знесення гетьманського уряду в 1764 р. і ліквідації Запорозької Січі (1775 р.), що сталася вже непотрібною Москві після успішних воєн проти Туреччини, було введення кріпаччини 1783 р. і Малоросійська Колеґія, очолена Рум'янцевим, що практикував уже лівобережжя як свою власну посілість, безконтрольно розпоряджаючись державним колись скарбом зліквідованої тепер Гетьманщини.

Козацька старшина отримала дворянство і цим, неначе, зрівнялася з московською елітою, хоча й без її впливів. Повна залежність України від Москви настала в 1830 р., коли Україна була поділена на губернії Московського царства — „імперії".

Саме період, що попереджував цю дату, і був основною темою нашого історика — прелеґента. Відносини серед української еліти були неоднорідні. Деякі з них вповні увійшли в систему імперії, а деякі таки боролися за свої давні українські права. Виявом їх в літературі був, наприклад, твір „Розговор Великоросії з Малоросією" Дивовича (зкінця 18 ст.) та „Історія Русів", твір дійсних патріотів — українців того часу. Це лише короткий огляд тематики доповіді д-ра З. Когута.

Дійсно, можна було відчути, який багатий джерельний матеріял він використав і як глибоко його проаналізував. Заключною думкою доповідача була теза про безперервну централізацію московської влади в минулому, а також, зрозуміло, і в сучасному, жертвою чого й дотепер є в першу чергу Україна.

Оживлена дискусія слідувала. Зустріч закінчилася перекускою, про яку подбала мгр. Христина Пеленська.

Н. Пазуняк

Група Сприяння Народному Рухові України в Чикаґо

запрошує Вас на ДОПОВІДЬ-ЗУСТРІЧ з учасником Київського Установчого З'їзду Руху

проф. Тарасом Гунчаком
(Ратґерський Університет)

Тема:

НАРОДНИЙ РУХ — ПРОГРАМА І ДІЯ

Буде висвітлено „відео" з Київського З'їзду
Після доповіді дискусія і обговорення пляну праці Чикаґської Групи.

Доповідь відбудеться

в Культурному Осередку свв. Володимира й Ольги
в суботу, 18-го листопада 1989 р. о год. 7-ій веч.
Вступ — 10 дол. від особи, 5 дол. студенти
Увесь прибуток призначено на потреби РУХ-у в Україні.

ВИСТУПИ
ОЛЕСЯ ТИМОШЕНКА

внука письменника Бориса Антоненка-Давидовича, який перебуває на лікуванні у Вашінґтоні

з мистецьким читанням тюремних віршів Б. Антоненка-Давидовича на Вечорах, які відбудуться в таких місцевостях:

ТОРОНТО, неділя, 19-го листопада, год. 4:00

в залі катедри св. Володимира, 404 Bathurst St.
Влаштовують: Мистецька Рада КУК, ОУП „Слово", журнал „Молода Україна".
В програмі: слово ред. „Смолоскипа" Осипа Зінкевича, привітання молодечих організацій СУМ-у, Пласту, ОДУМ-у, МУН-у, Студентської Громади, виступ ансамблю бандуристів ОДУМ ім. Г. Хоткевича.

ЧИКАҐО, неділя, 26-го листопада, год. 2:00

в авдиторії собору святих Володимира й Ольги, на традиційному Голодному Обіді.
Влаштовують: Сестрицтво Покрова Пресв. Богородиці і Крамничка Сумління.
В програмі: слово О. Зінкевича, поклін Т. Шевченкові молодечих організацій, мистецьке читання оповідань Б. Антоненка-Давидовича — Галина Грушецька.

БАЛТИМОР, неділя, 3-го грудня, год. 4:00

в домі Української Молоді при Істерн авеню.
Влаштовують вечір Б. Антоненка-Давидовича Жіночі організації і АГРУ.
В програмі: слово д-р Ніни Строкатої-Караванської й інші виступи.

НЮ ЙОРК, п'ятниця, 8-го грудня, год. 6:30

в Пластовому домі, 144 2-га авеню.
Влаштовує Осередок Пластових сеніорів Ню Йорку.
Програма: буде оголошена окремо.

Під час цих Вечорів можна буде набути касетку Олеся Тимошенка з читанням тюремних віршів Б. Антоненка-Давидовича — ціна 10 дол., а також Різдвяні картки його роботи — по 60 центів від картки. Весь дохід з продажі призначений на побут і навчання О. Тимошенка в Америці.

Хто не зможе взяти участи у цих Вечорах — може замовити касетку і картки, пишучи на адресу:
SMOLOSKYP, P.O. Box 561, Ellicott City, Md. 21043 U.S.A.

Позитивні рефлексії

Чикаґські Українські Дні, організовані стейтовим Відділом УККА, мають вже довголітню традицію та втішаються зацікавленням і признанням української громади та довколишніх сусідів.

Цьогорічні Українські Дні, що відбувалися в днях 9-10-го вересня ц.р., із своїми багатими мистецько-естетичними, розваговокулінарними формами і виявами, набрали ще й політичного забарвлення.

На розваговій площі Смис Парку українську громаду відвідав теперішній Секретар Стейту, Джеймс Едгар, який кандидуватиме на пост ґубернатора від республіканської партії в недалеких виборах. Він піддався веселому розваговому настроєві, який охопив многолюдну площу, радо позував до знимок з багатьма особами, групами, розмовляв, зустрічався з громадськими діячами, провів доволі багато часу з представниками українських фінансових установ: з Романом Мициком, президентом та Богданом Ватралем директором Української Федеральної Кооперативної Каси „Самопоміч", з Павлом Надзікевичем, головою Ради директорів 1-го банку „Певність", з Іваном Деркачем — відомим, дуже жертвенним громадським діячем, з Олегом Караваном — членом будівельного Комітету Культурного Центру Тисячоліття, Василем Братків — громадським діячем, з Орестом Бараником, який заступав господарів Українських днів — УККА та багато іншими.

На фото (зліва): Орест Бараник, Павло Надзікевич, Роман Мицик, Джеймс Едгар, Іван Деркач, В. Братків, Богдан Ватраль.

Дж. Едгар, у своєму слові виявив своє прихильне відношення до українців, до української проблематики. Відчувалося, що він зорієнтований в подіях і процесах, які проходять в Україні й припускає, що зміни ці допоможуть в реалізації українських стремлінь до незалежности.

Відвідини Дж. Едгара свідчать про те, що політичні лідери включають українську громаду у сферу політичного життя в Чикаґо. Заіснували передумовини, довгими роками випрацьовуванні, які висунули українську групу на видніше місце, українці економічно стали сильнішими: дві українські фінансові інституції Кооперативна Каса „Самопоміч" і 1-ий Банк „Певність" в українській дільниці послідовно й впевнено розвиваються, українська дільниця працьовито загосподарована, у наслідок чого спостерігається сильний ріст цін домів в українському селі. Українці в Чикаґо зуміли виступити разом, у важливих справах, показатись добре зорганізованою групою. Дуже велике значення має те, що на міських і стейтових посадах є українці: Мирон Куляс-Стейтовий репрезентант, Лев Казанівських — дорадник Дж. Томпсона у етнічних справах, Володимир Дудич — Сенатор, Евген Артименко — президент однієї з найбільших кооперативних юній повітряного транспорту і Богдан Ватраль — екзекутивний директор Української Федеральної Каси „Самопоміч".

Те, що українці займають такі високі посади дуже відрадне явище, але зобов'язує усю громаду, до ще тіснішого зв'язку з політичним світом, до підтримки наших представників, особливо тепер, коли перед нами велика ціль — просувати українську справу вперед, поширювати її в опінії західнього світу.

І. Камінська

Сумівське весілля в Чикаґо

Ділимося з українською громадою приємною вісткою, що в середовищі нашої сумівської молоді в Чикаґо зформувалося нове українське подружжя, а саме: Марійка Косач довголітня провідна членкиня Осередку СУМ ім. М. Павлушкова вийшла заміж за сумівця Михайла Гарауса.

Молоду пару повінчали у суботу, 7-го жовтня ц.р. парох катедри св. Миколая о. В. Климчук та о. М. Панчук в соборі свв. Володимира і Ольги. До шлюбу співав хор „Байда" під дириґентурою В. Поповича.

Весілля відбулося за українським звичаєм в одному з ресторанів на північному передмісті з участю обох родин, численних гостей сумівської молоді (понад чотириста присутніх). Весільними старостами були Оля Дулин та Роман Косач. Ролю весільного господаря виконував Юрій Кавка, який відкрив весільну гостину, прохаючи о. М. Панчука перевести молитву та поблагословити весільну трапезу.

Вінчання Марійки Косач та Михайла Гарауса.

На пропозицію першого дружби Ростика Гарауса, присутні випили за здоров'я молодят. Під час прийняття молоду пару вітав Ярослав Верещак від Осередку СУМ ім. М. Павлушкова. Присутні з увагою вислухали привіт від кузена Романа Косача з України награний на стрічці. В часі гостини представлено численних членів родини молодих та гостей, які приїхали з різних міст ЗСА та Німеччини.

Вкінці молоді склали подяку батькам, родині та гостям за звеличання їхнього свята. Після обіду відбулась весільна забава при милозвучних акордах української оркестри „Веселі Часи".

Молодій парі сердечно бажаємо Божого благословення на все їхнє подружнє життя, здоров'я, а зокрема, щоб створили вони зразкову українську родину та виховали свій доріст у такому дусі, в якому їх виховала Спілка Української Молоді.

Г. Д.

Головна Управа Союзу Українок Америки
подає до відома своїм членам, що

ПРОГОЛОШЕНО

МЕДИЧНИЙ ФОНД ДОПОМОГИ ДІТЯМ і МОЛОДІ В УКРАЇНІ

які потерпіли від нуклеарного вибуху в Чорнобилі

як також

ФОНД СУСПІЛЬНОЇ ОПІКИ ДОПОМОГИ УКРАЇНІ

Відділи СУА переводитимуть збірку на повищі цілі на листи, що їх одержали від Екзекутиви СУА.

Союз Українок Америки співпрацює із Загально-Громадським Комітетом, відпоручником якого є **проф. Тарас Гунчак.**

Головна Управа СУА

У СОРОКОВИЙ ДЕНЬ СМЕРТИ
нашого Найдорожчого
МУЖА І ТАТА

бл. п.

ЛЕВА СЕМУЩАКА

буде відправлена

СЛУЖБА БОЖА

в суботу, 18-го листопада 1989 р. о год. 9-ій рано
в церкві св. Юра в Ню Йорку

Про молитви за спокій душі Покійного просять:
дружина — СТЕФАНІЯ
доньки —
ВІРА КОСОВИЧ з чоловіком АНДРІЄМ і дітьми
ЛІДА БОРИСЮК з чоловіком РОМАНОМ

ПРЕЗИДІЯ
УКРАЇНСЬКОГО ПАТРІЯРХАЛЬНОГО СВІТОВОГО ОБ'ЄДНАННЯ
ділиться з усім українським громадянством сумною вісткою, що дня 5-го листопада ц. р. відійшов у Вічність у Мельбурні, Австралія

бл. п.

Юрій Венґльовський

народжений у 1921 році в Бердишеві на Львівщині.

Покійний був довголітнім Заступником Голови УПСО, Головою Об'єднання Українських Католицьких Організацій Австралії, Редактором його органу „ЦЕРКВА Й ЖИТТЯ", особистим Дорадником Епарха Австралії, Кир Івана Прашка, Головою Українського Визвольного Фронту Австралії, Головою В-ва „Просвіта", Головою Контрольної Комісії Ради Українських Кооператив Австралії.

У своїй багатогранній та невтомній діяльності Покійний завжди змагав до національної єдности та мав на увазі добро всього нашого народу, а зокрема незаступимі його заслуги на полі змагань за Патріярхальний Устрій УКЦеркви.

Висловлюємо оцим якнайщиріші співчуття опечаленій Родині та всьому українському громадянству Австралії.

За Президію УПСО:
В. Колодчин, Голова **В. Баран, Секретар**

Ділимося сумною вісткою
з Рідними, Приятелями і Знайомими,
що в середу, 25-го жовтня 1989 р. упокоївся в Бозі
на 84-му році життя,
заосмотрений Найсвятішими Тайнами
наш Найдорожчий
ТАТО, ДІДУСЬ І БРАТ

бл. п. проф.

Микола Зарицький

колишній учитель гімназії в Бориславі і Міттенвальді.

ПАРАСТАС за упокій Його Душі був відправлений 27-го жовтня 1989 р. в похоронному заведенні Музики в Чикаґо, Ілл.

ПОХОРОН відбувся в суботу, 28-го жовтня 1989 р. з українського католицького собору св. Володимира й Ольги, а Тлінні Останки спочили на українському католицькому цвинтарі св. Миколая в Чикаґо, Ілл.

У глибокому смутку:
дочка — ОКСАНА ГОЛІЯН з мужем МИХАЙЛОМ
внуки —
ГАННУСЯ ГОЛІЯН і
КАТРУСЯ ГОЛІЯН
брат — МИХАЙЛО ЗАРИЦЬКИЙ з родиною
сестри —
СТЕФАНІЯ ПОГОРЕЦЬКА з родиною
ПАВЛЯ НІМИЛОВИЧ з родиною
МАРІЯ ІЛЬНИЦЬКА з родиною
ОЛЬГА ЛАВРІВ з родиною
та ближча і дальша Родина в Америці, Арґентині й Україні

В ДРУГУ БЕЗМЕЖНО БОЛЮЧУ
РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
нашого Найдорожчого
МУЖА, БАТЬКА, ДІДУСЯ І ПРАДІДУСЯ

св. п. декана

о. ЙОСИФА АДРІЯНА ЛУКАШЕВИЧА

будуть відправлені

ЗАУПОКІЙНІ СВЯТІ ЛІТУРГІЇ

в суботу, 25-го листопада 1989 року
в Ютиці, Н. Й., в церкві св. Володимира Великого;
в Пен-Ен, Н. Й., в церкві св. Михаїла;
в Оттаві, Канада, в церкві св. Івана Хрестителя;
в Люрді, Франція.

В безмежному горю:
дружина — НАТАЛІЯ
доньки —
ЗВЕНИСЛАВА з мужем ПАВЛОМ
ОКСАНА з мужем ЛАВРОМ
внуки — ХРИСТЯ з мужем ЯРЕМОЮ і донею ЛЯРИСОЮ
внуки — АДРІЯНА І БОРИС ПОЛОН

Прошу згадати Його у своїх ...

Відбувся тенісовий турнір на „Тризубівці"

У суботу і неділю 14-го і 15-го жовтня ц.р., відбувся на „Тризубівці" 2-ий осінній тенісовий турнір. Господарем турніру був Тенісовий Клюб УСО „Тризуб", а турніром проводив ланковий УСЦАК Юрій Савчак.

Хоч число учасників турніру було мале, ті що змагалися були нагороджені чудовою осінньою погодою, гостинністю господарів і завзятими матчами — кожний змагун щонайменше два.

Змагання проходили в трьох групах. В групі жінок Слава Лі-Павлічка здобула перше місце перемогою над Іванкою Федик, 6:3, 6:1, і своєю сестрою Марійкою Татунчак, 6:1, 6:2. Іванака Федик здобула друге місце в групі жінок перемогою над М. Татунчак 2:6, 6:4, 6:0.

В групі юньйорів перше місце здобув Йосиф Проць з Аллентавну, Па., перемогою над Марком Малідом 6:1, 6:1.

В найбільшій групі сеньйорів у фіналі Юрій Савчак виграв з Юрієм Грабцем, 6:0, 6:2. В тій групі третє місце зайняв Ярослав Тимків, виграючи у групі змагунів з одною програною, перемагаючи у фіналі Володимира Дзівака, 6:1, 6:2.

Фіналісти з господарями турніру під час роздачі нагород.

Нагороди переможцям і фіналістам вручили Ігор Чижович, голова УСО „Тризуб", Роман Федик, ланковий тенісу і Ю. Савчак.

Під час турніру змагунів гостили господарі змагань перекусками і напитками, а після закінчення турніру відбулося прийняття для змагунівв і гостей в залі „Тризуба" в Горшемі, яке приготовили членкині під проводом Марійки Чижович, за що їм змагуни щиро дякували.

Наступний тенісовий турнір на „Тризубівці" відбудеться з початком травня 1990 року. Тенісовий Клюб УСО „Тризуб" запрошує всіх українських тенісистів брати участь в його турнірах і стати членом клюбу.

Відбулася...

(Закінчення зі стор. 1)

пив час і ми починаємо цим політичним життям жити".

Три роки тому Вашінгтонська Група українських професіоналістів (знана також як ТВҐ) поставила наголос на керівництво, лідерство, як свій вклад у розвиток української громади, влаштовуючи першу конференцію у справах керівництва.

Цього року, 6-8-го жовтня відбулась третя з черги така конференція і вона довела що ТВҐ, організація з усього п'ятирічним стажем, зробила ці конференції криголомами, які пробивають і випробовують нові шляхи, розвивають лідерство.

Тема цьогорічної конференції — „Зміни в Україні: оцінка і реакція". Серед учасників конференції, які виступили з оцінками ситуації, були люди першоджерельного калібру з Америки і з України; з Канади і з Польщі, особи, які здобували свою політичну освіту в Ґулагу і ті, які творять політику сьогодні.

Ось деякі з них:

Стенлі Гоєр, член Конґресу ЗСА і співголова американської Гельсінкської Комісії;

Володимир Яворівський, народний депутат СССР, який, як і конгресмен Гоєр, здобув своє посольське крісло в наслідок запеклої виборчої компанії;

Пола Добрянська, заступник асистента державного секретаря ЗСА для гуманітарних справ і прав людини;

Микола Горбаль, діяч Української Гельсінкської Спілки і НРУП, який ще недавно карався в ҐУЛагу;

Андрій Бігун, керівник відділу аналізи ринку у Департаменті торгівлі ЗСА, який нині являється експертом у справі потенціяльних зв'язків американського капіталу з Україною;

Марта Цегельська, завідуюча відділом плянування у Крайовій науковій фундації ЗСА;

Григорій Грабович, директор Українського Наукового Інституту Гарвардського Університету і один з основоположників новоствореної Міжнародної Асоціяції Україністів;

Богдан Боцюрків, професор політичних наук Карлтонського університету в Оттаві і знавець світового маштабу релігійних справ в Україні;

Пол Ґобл, аналітик Державного департаменту ЗСА в ділянці національних питань СССР;

Дейвид Марплс, науковий співробітник Канадського Інституту Українських Студій і автор ряду дослідних праць про катастрофу в Чорнобилі та про екологічну ситуацію в Україні;

Святослав Дудко, виконавчий секретар Асоціяції „Зелений Світ", яка вивчає екологію України;

Вірко Балей, диригент Симфонічної оркестри Лас Веґас і ініціятор музичних зв'язків між Україною і ЗСА;

Божена Ольшанівська, голова організації Американці в Обороні Людських Прав в Україні;

Юрій Шимко, президент і Степан Ворох, член Секретаріяту Світового Конґресу Вільних Українців;

Володимир Мокрий, член польського сойму і професор краківського університету, який брав участь в установчих зборах НРУП.

Більшість з них виступали у трьох пленарних сесіях, які відбулись на протязі двох днів. Після основної доповіді конґресмена Гоєра, перша сесія, що її очолювала Марта Богачевська-Хомяк, завідуюча дослідними програмами Крайового фоду для сприяння гуманітарним наукам, звернула увагу на зміни в Україні (доповідали П. Добрянська, Микола Руденко, д-р С. Ворох і М. Горбаль).

Друга сесія була присвячена зв'язкам з Україною. Марта Перейма, спеціяліст культурних обмінів в Інформаційній аґенції ЗСА, була модератором цієї сесії, а її доповідачами: д-р Г. Грабович, В. Балей, д-р М. Цегельська і А. Бігун.

Третю сесію вів Орест Дейчаківський, співробітник американської Комісії у справах безпеки і співробітництва в Европі (Гельсінкської комісії). Тут виступали П. Ґобл, Б. Ольшанівська, д-р Д. Марплс, проф. Богдан Боцюрків і С. Дудко.

Президент СКВУ Шимко і Блаженніший Митрополит Мстислав виступали на бенкеті; В. Яворівський на бенкеті і під час другого дня конференції.

Установчий з'їзд Народного Руху України за Перебудову відбувся у Києві точно місяць до вашінгтонської конференції і ці збори наймаркантніше окреслювали тему конференції — зміни в Україні. Учасники конференції мали першоджерельні інформації про збори руху — від Яворівського Горбаля, д-ра Мокрого і проф. Тараса Гунчака, який був в Києві як редактор журналу „Сучасність".

В. Яворівський розповідав про НРУП, „бачений моїми очима, очима учасника цього і прекрасного і драматичного і трагічного, якщо хочете, маратону політичного, на який вступила Україна".

Знову ж М. Горбаль назвав НРУП кульмінаційною точкою відродження, яке проходило за останній рік. Він сказав, що партія старається вбити клин між інтеліґенцією і робітниками, між націями, „і тому не дивно, що на з'їзді ми старалися все зробити щоб показати єдність усіх націй, які проживають на території України".

Проф. Грабович накреслив білі плями в науці в Україні, зокрема низький стан історичної науки. Він оголосив, що плянує створити громадський фонд для зв'язків з Україною, зокрема щоб українські науковці мали можливість приїжджати на Захід і зустрічатись із західніми науковцями, користуватись західніми науковими джерелами.

Конгресмен С. Гоєр аналізував зміни в Україні у світлі гельсінкського процесу, який почався 14 років тому. Він зокрема згадував свої і своїх колеґ зустрічі рік тому з українськими правозахисниками в американському посольстві в Москві, тими, про долю яких вони клопоталися на різних гельсінкських конференціях, а тут зустрілись з ними віч-на-віч. Але він також звернув увагу на те, що справа самовизначення в Україні ще далека до здійснення та що завданням гельсінкської комісії є наполягати на самовизначенні з такою ж пильністю як раніше наполягали на правах людини.

П. Добрянська підкреслювала доцільність американських українців відвідувати Україну і ділитися своїм досвідом з людьми там.

М. Руденко звернув увагу на історичний парадокс: жорстока колективізація зберегла в Україні село і примітивні, на сучасну пору, методи сільського господарства, які потребують багато робітників на полях. А село зберігає і українську мову, і культуру і постачає інтеліґенцію, яка нині виступає в обороні прав України.

В. Балей доводив, що завданням українців є захопити світ ідеєю України, щоб, наприклад, пересічний американець був переконаний, що світові потрібна Україна. Він нагадав, що ідею ізраїльської держави розвинула і утвердила книжка Леона Юріса „Екзодус", яка була написана на замовлення видавця. В Україні, казав він, є творці культури світового маштабу і їх треба тут стягати і запізнати зі Заходом. Подібно, М. Цегельська пропонувала поширення дослідницьких зв'язків між окремими науковцями України і ЗСА, а А. Бігун — поширення торговельних зв'язків.

Евфорію, спричинену розповідями і дискусіями про успішний з'їзд НРУП в Києві до якоїсь міри розвіяв своїм виступом П. Ґобл, досвідчений аналітик з Державного департаменту. Він закликав учасників не забувати про важливість економічних питань. Не можемо, доводив він, присвячувати надто багато уваги патріотичним акціям: Москва поступиться мовному, релігійному й культурному питанням, як довго вона далі керуватиме рухом капіталу. Якщо Україна не дістане своєї належної частини капіталовкладень, то мова, релігія і культура не матимуть відповідного ґрунту на розвиток; кращі спеціялісти України покинуть її і підуть там, де йдуть капіталовклади — твердив Ґобл.

А проф. Боцюрків остеріг, що вже йдуть заходи розділити Церкви в Україні: наставити католиків проти православних; розбити католиків на тих, які звернені на Захід, і тих, які звернені на Схід.

Д. Марплс і С. Дудко накреслили трагічний стан екології в Україні, зокрема зростаючу нестачу води. Дудко також розповів про зв'язки „Зеленого Світу" з екологічними організаціями Европи і Північної Америки. Його, наприклад, запросила до ЗСА одна з тих організацій на свій з'їзд.

На початку конференції Ярослав Бігун, президент Вашінґтонської Групи, зазначив, що ця конференція не відкриє всієї правди, але вона повинна допомогти учасникам оформити свої власні оцінки і встановити особисту реакцію на ці зміни. Широкий вахляр експертів, які ділились своїм знанням і досвідом з учасниками здійснили цей плян.

І. Драч...

(Закінчення зі стор. 1)

мешканців, якої б національности вони не були, бо вона однаково заторкує всіх громадян республіки.

Далі І. Драч говорив про релігійні справи, засуджуючи деякі інциденти виступів католиків проти православних. Він також говорив про структуру НРУП та підкреслив те, що головою Секретаріяту НРУП обрано Михайла Гориня, члена правління Української Гельсінкської Спілки. Доповідач також сказав, що з'їзд НРУП постановив прийняти тризуб і синьо-жовтий прапор як офіційні символи української держави і цим самим об'єднати українське суспільство в цілому світі. На закінчення поет продеклямував кілька своїх віршів.

Під час запитів І. Драч сказав, що правління НРУП плянує запросити до Києва президента Світового Конґресу Вільних Українців.

Наступного дня І. Драч зустрівся з заступником віцеміністра закордонних справ Канади Жаком Руа, який у вересні ц.р. був в Україні з віцепрем'єр-міністром Мазанковським і який буде асистувати прем'єр-міністрові Малруні під час його відвідин України. На цьому інтерв'ю І. Драч навів деякі паралельні аспекти ситуації в Україні з ситуацією провінції Квебек у Канаді. Він висловив побажання, щоб мовна проблема в Україні була розв'язана в подібний спосіб, як проблема французької мови в Канаді.

В середу, 1-го листопада І. Драч виступив на телевізійній українські програмі, яку провадить Леся Гірняк, а потім дав півгодинне інтерв'ю для франкомовної телевізійної програми, керівник якої Ґі Жандрон, буде також фільмувати для канадської телевізійної сітки перебування канадського прем'єр-міністра в Україні.

Учасники панелю (зліва): П. Добрянська, М. Руденко, д-р С. Ворох і М. Горбаль.

Під час бенкету (зліва): Р.Л. Хомяк, д-р В. Мокрий і д-р М. Богачевська-Хомяк.